

A9-0042/2021

15.3.2021

ДОКЛАД

относно определянето на политика в областта на цифровото образование
(2020/2135(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Виктор Негреску

Докладчик по становище (*):

Анна Залевска, комисия по заетост и социални въпроси

(*). Процедура с асоциирани комисии – член 57 от Правилника за дейността

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	23
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ.....	28
ПОЗИЦИЯ ПОД ФОРМАТА НА ИЗМЕНЕНИЯ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВОТЕ	42
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	70
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	71

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно определянето на политика в областта на цифровото образование (2020/2135(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 165 и член 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 14 от нея,
- като взе предвид член 2 от Допълнителния протокол към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа относно правото на образование,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО,
- като взе предвид предложението за резолюция на комисията по култура и образование от 22 септември 2020 г. относно бъдещето на европейското образование в контекста на COVID-19,
- като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея¹,
- като взе предвид своята резолюция от 11 декември 2018 г. относно образованието в цифровата ера: предизвикателства, възможности и поуки за разработването на политиката на ЕС²,
- като взе предвид своята резолюция от 12 юни 2018 г. относно модернизирането на образованието в ЕС³,
- като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2017 г. относно нова европейска програма за умения⁴,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 9 юни 2020 г. относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа⁵,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 26 май 2020 г. относно европейските учители и обучители за бъдещето⁶,

---

¹ Приети текстове, P9_TA(2020)0054.

² ОВ С 388, 13.11.2020 г., стр. 2.

³ ОВ С 28, 27.1.2020 г., стр. 8.

⁴ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 135.

⁵ ОВ С 202I, 16.6.2020 г., стр. 1.

⁶ ОВ С 193, 9.6.2020 г., стр. 11.

- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 ноември 2019 г. относно ключовата роля на политиките за учене през целия живот за овластяване на общества с цел осъществяване на технологичния и екологичен преход в подкрепа на приобщаващия и устойчив растеж⁷,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 22 май 2018 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот⁸,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 22 май 2017 г. относно Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот и за отмяна на препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот⁹,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 30 май 2016 г. относно развиване на медийна грамотност и критично мислене чрез образование и обучение¹⁰,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 19 декември 2016 г. относно повишаване на уменията: нови възможности за възрастните¹¹,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 27 май 2015 г. относно ролята на образованието в ранна детска възраст и на началното образование за стимулиране на творчеството, иновациите и компетентностите в областта на цифровите технологии¹²,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 20 декември 2012 г. относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене¹³,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „План за действие в областта на цифровото образование за 2021 — 2027 г.: приспособяване на образованието и обучението към цифровата ера“ (COM(2020)0624) и придружаващия го работен документ на службите на Комисията (SWD(2020)0209),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г. относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020)0625),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 17 януари 2018 г. относно плана

---

⁷ ОВ С 389, 18.11.2019 г., стр. 12.

⁸ ОВ С 189, 4.6.2018 г., стр. 1.

⁹ ОВ С 189, 15.6.2017 г., стр. 15.

¹⁰ ОВ С 212, 14.6.2016 г., стр. 5.

¹¹ ОВ С 484, 24.12.2016 г., стр. 1.

¹² ОВ С 172, 27.5.2015 г., стр. 17.

¹³ ОВ С 398, 22.12.2012 г., стр. 1.

- за действие в областта на цифровото образование (COM(2018)0022),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 ноември 2017 г., озаглавено „Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура“ (COM(2017)0673),
  - като взе предвид съобщението на Комисията от 30 май 2017 г. относно училищното развитие и върховете постижения в областта на преподаването за по-добър старт в живота (COM(2017)0248),
  - като взе предвид съобщението на Комисията от 7 декември 2016 г. относно подобряването и модернизирването на образованието (COM(2016)0941),
  - като взе предвид доклада на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), озаглавен „Education responses to COVID-19: an implementation strategy toolkit“ (Действия в сферата на образованието в отговор на COVID-19: набор от инструменти за стратегия за изпълнение),
  - като взе предвид доклада на ОИСР, озаглавен „OECD Skills Outlook 2019: Thriving in a Digital World“ (Перспектива на ОИСР за уменията за 2019 г.: успех в един цифров свят),
  - като взе предвид доклада на Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО), озаглавен „Skills for a connected world“ (Умения за свързан свят),
  - като взе предвид доклада на Европейския център за развитие на професионалното обучение от 4 юни 2020 г., озаглавен „Digital gap during COVID-19 for VET learners at risk in Europe“ (Цифрово разделение по време на COVID-19 за изложените на риск в Европа обучаващи се в ПОО),
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по заетост и социални въпроси,
  - като взе предвид позицията под формата на изменения на комисията по правата на жените и равенството между половете,
  - като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A9-0042/2021),
- А. като има предвид, че приобщаващото, справедливо и финансирано по подходящ начин качествено образование е основен двигател на екологичния и цифровия преход; като има предвид, че образованието е инвестиция в нашето общо бъдеще, като допринася за социалното сближаване, устойчивия икономически растеж, създаването на работни места и заетостта, а по този начин и за едно справедливо общество; като има предвид, че образованието е критично важен инструмент за личностното развитие и себerealизацията и че то засилва участието в демократичния живот;
- Б. като има предвид, че равенството между жените и мъжете е основна ценност на ЕС, която е залегнала в член 8 и член 19 от Договора за функционирането на

Европейския съюз;

- В. като има предвид, че цифровите технологии променят обществото, като основните цифрови умения и цифровата грамотност вече са от съществено значение за всички граждани;
- Г. като има предвид, че в първия принцип на европейския стълб на социалните права се посочва значението на поддържането и придобиването на умения с цел „гарантиране на равни възможности и достъп до пазара на труда“ и се предвижда, че всеки има право на достъп до „качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот, с цел да поддържа и придобива умения, които му дават възможност да участва пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда“;
- Д. като има предвид, че придобиването на основни трансверсални умения като смятане, критическо мислене и умения за социално общуване е основна предпоставка за придобиването на цифрови умения и компетентности; като има предвид, че същевременно в бъдеще ще има повишена необходимост от цифрови умения като програмиране, логистика и роботика, които ще окажат въздействие не само върху образованието в областта на информационните технологии (ИТ), но и върху цялата учебна програма; като има предвид, че с Рамката за цифрова компетентност на гражданите се признава значението на междуличностните умения, включително комуникацията, сътрудничеството и създаването на съдържание, които често се преподават чрез хуманитарните науки, изкуствата и социалните науки; като има предвид, че интердисциплинарният подход към изучаването на науки, технологии, инженерство, изкуства и математика (НТИИМ) може да доведе до по-добро и ориентирано в по-голяма степен към човека проектиране на цифрови решения;
- Е. като има предвид, че основните познания в областта на киберхигиената, кибербезопасността, защитата на данните и медийната грамотност трябва да бъдат съобразени с възрастта и ориентирани към развитието на учащите, за да им се помогне да станат критични учаци, активни граждани, потребители на интернет и създатели на едно демократично цифрово общество, да вземат информирани решения и да познават и да могат да противодействат на рисковете, свързани с интернет, като онлайн дезинформацията, тормоза и нарушенията на сигурността на личните данни; като има предвид, че в учебните програми следва да бъдат въведени образователни програми в областта на киберсигурността;
- Ж. като има предвид, че цифровата трансформация оформя пазара на труда и според оценките на Комисията¹⁴ в редица категории заетост се очаква в бъдеще до 90% от работните места да изискват някаква форма на цифрови умения, а 65% от децата, които днес започват начално училище, се очаква в крайна сметка да имат професии, каквито все още не съществуват; като има предвид, че задълбочените цифрови умения са много търсени, което вероятно ще доведе до засилен акцент върху НТИИМ;
- З. като има предвид, че е необходимо изцяло да се проучи въздействието на новите

---

¹⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ict-work-digital-skills-workplace>
<https://futureskills.pearson.com/research/assets/pdfs/technical-report.pdf>.

технологии, например роботиката и изкуствения интелект (ИИ), върху заетостта; като има предвид, че вече е очевидно, че цифровата грамотност бързо се превръща в универсално умение, необходимо за работни места, които преди са имали слаба или никаква връзка с цифровата област, включително за работни места, свързани с ръчен труд; като има предвид, че преквалификацията и повишаването на квалификацията са необходими, за да се даде възможност на хората да се адаптират към променящите се потребности и реалности на все по-цифровизирания пазар на труда; като има предвид, че предизвиканото от COVID-19 преминаване към дистанционна работа поставя нови предизвикателства, свързани с цифровите умения, комуникацията и други; като има предвид, че работодателите следва да предоставят цифрови обучения и цифрово оборудване на служителите, като обръщат внимание на специфичните потребности, например предоставянето на разумни улеснения за хората с увреждания; като има предвид, че секторът на професионалното образование и обучение (ПОО) играе ключова роля, за да се предоставят на бъдещите работници уменията и квалификациите, от които те се нуждаят за развиващия се пазар на труда;

- И. като има предвид, че 42% от европейците все още нямат дори основни цифрови умения¹⁵, като в рамките на държавите членки и между тях съществуват значителни различия въз основа на социално-икономическия статус, възрастта, пола, доходите, равнището на образование и заетост; като има предвид, че едва 35% от хората на възраст между 55 и 74 години притежават основни цифрови умения — в сравнение с 82% от хората на възраст между 16 и 24 години¹⁶, което прави възрастните хора по-уязвими на цифрова изолация; като има предвид, че програмата за умения има за цел да гарантира, че до 2025 г. 70% от хората на възраст между 16 и 74 години ще имат основни цифрови умения — средно увеличение от два процентни пункта годишно спрямо годишно увеличение от 0,75 процентни пункта между 2015 и 2019 г.; като има предвид, че поради тези големи разлики в нивата на основните умения учащите никога няма да имат еднакви възможности за придобиване на цифрови умения;
- Й. като има предвид, че продължават да съществуват неравенства по отношение на достъпа до цифрова инфраструктура и оборудване, като селските и отдалечените райони и необлагодетелстваните градски райони често страдат от слаба свързаност, а домакинствата с по-ниски доходи често нямат достъп до компютри; като има предвид, че 10% от домакинствата в селските райони на ЕС нямат достъп до интернет по фиксирана линия, а още 41% не са обхванати от широколентови услуги;
- К. като има предвид, че по отношение на цифровите умения между мъжете и жените съществува разлика от 11%¹⁷; като има предвид, че според Евростат едва един от трима студенти, завършили висше образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), е жена, въпреки че 54% от

---

¹⁵ Доклад „Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI)“ за 2020 г., Европейска комисия.

¹⁶ Доклад „DESI“ за 2020 г.

¹⁷ Европейска комисия, „Табло с показатели за участието на жените в областта на цифровите технологии“, 2019 г.

студентите във висшите учебни заведения са жени; като има предвид, че в началното образование отношението към предметите в областта на НТИМ не се различава между момчетата и момичетата, но че интересът сред момичетата изглежда изчезва след 15-годишна възраст; като има предвид, че по-малко от три процента от момичетата в юношеска възраст заявяват интерес да работят като специалисти в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ);

- Л. като има предвид, че неравенството между половете по отношение на образованието и обучението се изразява на работното място – едва 17% от работните места в сектора на ИКТ се заемат от жени, а дялът на мъжете, работещи в цифров сектор, е 3,1 пъти по-голям от този на жените¹⁸, като разликата между половете е особено очевидна в сектора на ИИ, където едва 22% от специалистите в световен мащаб са жени; като има предвид, че тези различия оказват въздействие върху възможностите за жените да работят в добре платени, ориентирани към бъдещето сектори и по подобен начин ограничават многообразието в цифровия сектор, например що се отнася до технологичния дизайн;
- М. като има предвид, че е важно да се разберат факторите, които влияят на образователния и професионалния избор на момичетата и жените, включително предубежденията по отношение на пола, и те да се мотивират да продължат образованието и кариерата в областта на НТИМ и ИКТ; като има предвид, във връзка с това, че е необходимо да продължават да се разработват решения за професионално ориентиране;
- Н. като има предвид, че цифровите технологии притежават значителен потенциал за учителите, обучителите, възпитателите и учащите в различните образователни сектори и среди, що се отнася до достъпните, отворени, социални и персонализирани технологии, които могат да доведат до по-приобщаващи образователни пътеки; като има предвид, че интелигентното използване на цифровите технологии, движено от иновативни методи на преподаване и предоставяне на възможности за учащите, може да осигури на гражданите основни умения за живота, например творческо мислене, любознателност и умения за решаване на проблеми; като има предвид, че използването на цифрови технологии никога не трябва да се разглежда като мярка за намаляване на разходите; като има предвид, че свободата на учителите да избират най-добрата комбинация от методи на преподаване и съдържание следва да остане в центъра на образователния процес;
- О. като има предвид, че взаимодействието между учителя и учащите е от решаващо значение за благосъстоянието и развитието на учениците и поради това присъственото обучение трябва да остане в основата на предоставянето на образование; като има предвид, че цифровите инструменти и технологии не могат да заместят ролята на учителя, но въпреки това предлагат редица ползи като допълнение към присъственото обучение, включително под формата на хибридни модели на образование; като има предвид, че прекомерното използване на

---

¹⁸ Съобщение на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 — 2025 г.)“, COM(2020)0152 final.

технологии и цифрово оборудване може да причини проблеми като недоспиване, пристрастяване и заседнал начин на живот; като има предвид, че трябва да се обърне специално внимание на по-малките деца и учащите със специални образователни потребности или увреждания, за които ученето онлайн представлява особено предизвикателство;

- П. като има предвид, че цифровите технологии следва да бъдат въвеждани по начин, който е насочен към учащите, съобразен с възрастта и ориентиран към развитието; като има предвид, че е необходимо стратегиите за цифрово обучение да вземат предвид изследванията относно последиците, които ранното използване на цифровите технологии може да има върху развитието на малките деца;
- Р. като има предвид, че развитието на цифрова инфраструктура и технологии в образованието изисква значителни публични инвестиции, включително в ИТ персонал в учебните заведения; като има предвид, че частните инвестиции също допринасят значително за разработването на решения за електронно обучение;
- С. като има предвид, че предварително условие за цифровото обучение е достъпът до цифрова инфраструктура, включително високоскоростен интернет, както и до висококачествено оборудване и съдържание, съобразени с образователните потребности; като има предвид, че пандемията от COVID-19 и внезапният цифров преход към дистанционно или онлайн обучение разкриха пропуските в достъпа и свързаността в рамките на държавите членки и между тях — с различно въздействие върху различните образователни сектори; като има предвид, че 32%¹⁹ от учениците и студентите в някои държави членки не са имали достъп до интернет и цифрови инструменти по време на ограничителните мерки във връзка с COVID-19 през пролетта на 2020 г.;
- Т. като има предвид, че внезапният преход към онлайн и дистанционно обучение разкри също така недостатъчна готовност на образователната система в повечето части на Европа и пропуски в цифровите умения на учителите, възпитателите, родителите и учащите, както и в тяхната способност ефективно и безопасно да използват цифровите технологии; като има предвид, че преди кризата едва 39% от учителите в ЕС са се чувствали добре или много добре подготвени да използват цифровите технологии за обучение, като се наблюдават значителни разлики сред държавите членки; като има предвид, че учителите все пак показаха, че могат да се адаптират към дълбоките промени в образователните системи, ако разполагат с възможности за достатъчно гъвкавост и самостоятелност и използват по най-добрия начин иновационния потенциал на онлайн и дистанционното обучение;
- У. като има предвид, че преминаването към онлайн и дистанционно обучение изостри съществуващите неравенства, като предизвика още по-голямо изоставане на учащите в неравностойно и уязвимо положение, учащите със специални образователни потребности и учащите с увреждания, доведе до увеличаване на дела на отпадащите ученици в различните образователни сектори и разкри липсата на духовна и социална подкрепа в цифровата среда; като има предвид, че неравенствата в ранното детство оказват отрицателно въздействие върху резултатите от ученето и перспективите за заетост на по-късен етап от живота;

---

¹⁹ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/how-families-handled-emergency-remote-schooling-during-covid-19-lockdownspring-2020>.

като има предвид, че има спешна необходимост да се подобрят качеството и приобщаващият характер на онлайн обучението;

- Ф. като има предвид, че пандемията от COVID-19 ще доведе до дълбоки промени в нашия начин на живот и че тя изтъкна необходимостта да се осигури пълномащабно качествено образование за всички с цел подготвеност за евентуални бъдещи кризи и повишаване на дългосрочната устойчивост в образователните системи, както и с цел да се положат основите за успешен цифров преход;
- Х. като има предвид, че съдържанието на преподаването и организацията на образователните системи е национална компетентност, но въпреки това новите предизвикателства изискват ефективна координация и когато е целесъобразно, средносрочни и дългосрочни политики и инструменти на Европейския съюз в областта на цифровото образование като важно измерение на европейското пространство за образование;
- Ц. като има предвид, че наличието на качествено онлайн обучение често не е алтернатива, а единствена възможност за определени групи, например тези, които работят на пълен работен, останалите без работа в селски и отдалечени региони или хората с увреждания;
- Ч. като има предвид, че образованието е инвестиция в бъдещето и важен инструмент за развитието и себerealизацията на всеки индивид; като има предвид, че цифровото образование би могло да помогне за справяне с предизвикателства като дезинформацията, радикализацията, кражбата на самоличност и данни, кибертормоза и онлайн измамите; като има предвид, че образованието, обучението и ученето през целия живот ще играят ключова роля в справедливия преход към цифровата икономика;

Преразгледаният план за действие в областта на цифровото образование: визия, управление, финансиране и измерване на резултатите

1. подчертава, че основаният на правата подход към цифровото образование, в съответствие с Европейския стълб на социалните права, трябва да бъде водещ принцип в политиката в областта на цифровото образование, за да се гарантира, че правото на приобщаващо и качествено образование за всички се превръща в реалност; подчертава, че възстановяването след пандемията и съживяването на политиката в областта на образованието са неразривно свързани с други предизвикателства, пред които са изправени Съюзът и светът, и че те изтъкват необходимостта от свързване на политиката в областта на цифровото образование с други области на политиката с цел насърчаване на по-приобщаващо, балансирано по отношение на половете, иновативно и по-екологосъобразно общество;
2. във връзка с това приветства актуализирания план за действие в областта на цифровото образование и неговия разширен обхват и амбиция, с конкретни цели, насочени по-специално към трайните пропуски в цифровите умения, насърчаването на качествено компютърно и информационно-технологично образование или по-добрата свързаност в училищата — като допълнителна стъпка към по-всеобхватна стратегия за цифрови умения и образование; счита, че планът

ще бъде успешен, ако след неговото изпълнение цифровото образование действително стане част от образователната политика с ясни, последователни и положителни резултати по отношение на наличието, достъпа, качеството и равенството в целия Съюз; признава различните изходни позиции на държавите членки в този процес, които следва да бъдат взети предвид при изпълнението на плана;

3. приветства решението планът да бъде приведен в съответствие със седемгодишната многогодишната финансова рамка (МФР), тъй като това дава възможност за по-дългосрочна перспектива и го свързва със съответните инструменти за финансиране; подчертава значението на плана за изграждането на европейското пространство за образование и съответно значението на европейското пространство за образование за изпълнението на плана, което следва да гарантира прозрачност и отчетност при неговото изпълнение;
4. отбелязва обаче, че ефективното осъществяване на плана зависи и от координацията между широк кръг от програми и между държавите членки; призовава Комисията да гарантира ефективни полезни взаимодействия между различните програми и по-последователна и ефективна координация между всички съответни политики в областта на цифровото образование на равнище ЕС, за да се намали разпокъсаността и да се избегне припокриването между националните и европейските инструменти и политики за финансиране, като по този начин се увеличи въздействието;
5. посочва приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове, Механизма за свързване на Европа, „Хоризонт Европа“, Европейския корпус за солидарност, „Творческа Европа“ и „Еразъм+“ за финансирането на различни аспекти на плана; приветства значително увеличаване на бюджета за програмата „Еразъм+“ и посочва, че тя не следва да се претоварва с нови политически амбиции, като се има предвид, че основният акцент трябва да бъде програмата да стане по-приобщаваща;
6. посочва, че инвестиционните приоритети „Свързване“ и „Преквалификация и повишаване на квалификацията“ в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост са важни, за да се даде тласък на програмата за цифрово образование; насърчава държавите членки да отделят поне 10% от финансирането в рамките на Механизма за образование; отново заявява своята позиция във връзка с насърчаването на държавите членки да увеличат значително публичните разходи за образование като признание за ключовата роля, която образованието играе за укрепване на растежа, създаване на работни места и повишаване на икономическата и социалната устойчивост; припомня също така, че поне 20% от финансовите средства, които трябва да бъдат предоставени по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост, са заделени за цифровия преход, и настоятелно призовава държавите членки да използват финансирането по линия на Механизма за укрепване на цифровия капацитет на образователните системи и да инвестират например в цифрова инфраструктура за училищата, учениците и уязвимите групи, по-специално в изключените райони;
7. подчертава значението на пилотните проекти и подготвителните действия (ПП/ПД), инициирани от Парламента, за осигуряване на по-широко

сътрудничество в рамките на Съюза с цел преодоляване на различията в образованието между държавите членки, регионите и селските и градските райони – например новото подготвително действие, насочено към увеличаване на достъпността до образователни инструменти в райони и общности с ниска степен на свързаност или достъп до технологии; призовава за включването на успешните ПП/ПД в програмите на Съюза; във връзка с това приветства включването на действие за медийна грамотност в новата програма „Творческа Европа“ въз основа на успешния пилотен проект и успешното подготвително действие „Медийна грамотност за всички“ и призовава за достатъчно финансиране, за да се гарантира ефективността на новото действие;

8. отбелязва, че в новия план се определят конкретни цели за преодоляване на трайните пропуски в цифровото образование, например по отношение на свързаността, цифровите умения и учебното съдържание онлайн; приветства планирания от Комисията средносрочен преглед на плана и намерението ѝ да засили събирането на данни; призовава Комисията да разработи всеобхватна система за наблюдение за всички политики в областта на цифровото образование, която следва да се използва за споделяне на добри практики в целия ЕС, а данните от нея да се използват в средносрочния преглед; отново изтъква необходимостта от ясен график за изпълнение и от ясни показатели и междинни цели, които да бъдат представени както на Парламента, така и на Съвета; остава убеден, че с цел постоянно наблюдение на развитието и изпълнението планът се нуждае от по-ясна структура за управление и координация с участието на Парламента; поради това призовава Комисията да създаде форум, обединяващ държавите членки, Парламента и други заинтересовани страни и експерти, включително образователните институции и организациите на гражданското общество;
9. настоятелно призовава Комисията да засили ролята и видимостта на образованието, включително цифровото образование, в рамките на европейския семестър, както и да включи в насочеността на семестъра икономическото въздействие на образованието, така че да бъдат обхванати социалните цели и качеството на предоставяното образование; отбелязва, че държавите членки ще излязат от кризата, предизвикана от COVID-19, с рекордно високи равнища на дълг; отбелязва, че класифицирането на образованието като разход в националните сметки доведе понякога при предишни кризи до значително намаляване на бюджетите за образование; подчертава, че цифровият преход в образованието няма да е възможен без значителни инвестиции;
10. отбелязва, че кризата с COVID-19 изтъкна необходимостта държавите членки да координират по-ефективно политиките и мерките в областта на цифровото образование и да обменят най-добри практики чрез подход към образователната политика с участието на множество заинтересовани страни, за да се гарантира, че тази политика отговаря на потребностите на гражданите на ЕС и поставя учащите в центъра на вниманието; поради това приветства ангажимента на Комисията за създаване на Европейски център за цифрово образование като първа стъпка към процес на съвместно създаване и система за текущ мониторинг, която обединява национални и регионални стратегии за цифрово образование и включва основни заинтересовани страни и експерти, включително организации на гражданското общество, представляващи различни подходи във и извън рамките на общообразователните системи; счита, че новият център предлага канал, чрез

който държавите членки следва да насърчават сътрудничеството между институциите за образование и обучение, за да се подобри предоставяното цифрово образование; приветства амбицията центърът да се използва за установяване на стратегически диалог с държавите членки относно ключовите фактори, благоприятстващи успешното цифрово образование, с цел да се изготви препоръка на Съвета; настоятелно призовава Комисията да работи бързо, за да бъде публикуван по-рано проектът на препоръка — през 2021 г.;

11. призовава Комисията, като спазва принципа на субсидиарност, да упражнява надзор върху изпълнението на национално равнище, както и да обезпечи справедливо представителство и независимост в рамките на центровете и консултантските услуги, както и при консултациите със заинтересовани страни; призовава Комисията да включи Парламента като пълноценен участник в създаването на повече европейски и национални центрове и консултантски услуги и в определянето на съответните заинтересовани страни; припомня на Комисията, когато разработва концепцията за планираната европейска платформа за обмен, да избягва припокриване и дублиране с целите на центъра;
12. подчертава необходимостта Европейският съюз да бъде световен пример по отношение на качеството на цифровото образование и призовава Комисията да работи в тясно сътрудничество със съответните институции и заинтересовани страни на глобално и регионално равнище за разширяване на достъпа до качествено цифрово образование по света;
13. подчертава главната роля на научните изследвания за изпълнението на плана и за постигането на ефективно и подходящо цифрово образование за всички и приветства факта, че Комисията признава тази роля; призовава Комисията и държавите членки да инвестират повече в междудисциплинарни научни изследвания, за да се оценят дългосрочното въздействие на цифровизацията върху обучението и ефективността на политиките в областта на цифровото образование, чрез което да се предоставя информация за тяхното бъдещо разработване и прилагане, включително като се предвижда появата на нови професии и умения и се адаптират съответно образователните програми; подчертава, че са необходими постоянни научни изследвания на различните въздействия на цифровите технологии върху образованието и развитието на децата, като се свързват науките за образованието, педагогиката, психологията, социологията, невронауките и компютърните науки, за да се постигне възможно най-задълбочено разбиране на начина, по който умовете на децата, а също така и на възрастните, реагират на цифровата среда и на свързаните с цифровото образование предизвикателства;

Насърчаване на високопроизводителна екосистема на цифровото образование

14. подчертава, че пандемията от COVID-19 показва, че не всички учащи могат да имат достъп до цифрово образование и дистанционно и онлайн обучение и следователно да се възползват от тях; отбелязва, че съществуват различия между и в рамките на държавите членки и че тези различия оказват непропорционално въздействие върху хората в неравностойно положение и хората, живеещи в отдалечени или селски райони; изразява съжаление във връзка с трайното цифрово разделение в Съюза; изразява съжаление, че в някои държави членки усилията за осигуряване на достъп до качествено цифрово образование се

провалиха, като голяма част от учениците останаха без достъп до образование в продължение на няколко месеца; споделя анализа на Комисията, че бързият и надежден интернет и качественото цифрово оборудване в учебните заведения, неформалните среди и у дома са предварителни условия за ефективно цифрово образование; посочва, че по същия начин някои държави членки са постигнали много по-голям напредък в осигуряването на цифрова инфраструктура и оборудване, а следователно и по отношение на предоставянето на решения в областта на цифровото образование; подчертава, че като абсолютен приоритет е необходимо да се противодейства на цифровото разделение, и счита, че публично-частните партньорства, движени от потребностите на учебните заведения, могат да ускорят намирането на решения;

15. настоява, че изключително важна стъпка за преодоляване на цифровото разделение е широколентовият достъп да се счита за обществено благо, а неговата инфраструктура да бъде подходящо финансирана, за да се гарантира, че той е бъде общодостъпен и на достъпна цена; освен това отбелязва потенциала на разгръщането на 5G и призовава Комисията да проучи възможния принос на 5G за инициативите за цифрово образование; призовава за конкретни мерки и схеми за финансиране с цел подобряване на достъпа за всички образователни институции, особено за тези в отдалечените, селските и планинските райони с ниска степен на свързаност и ограничен достъп до нововъзникващи технологии като изкуствения интелект (ИИ), роботиката, блок-веригата, отворения код, новите образователни устройства или игровизацията, с оглед на нарастващото им значение и потенциал;
16. приветства факта, че планът е съсредоточен върху подкрепата за свързаността на училищата и университетите чрез Механизма за свързване на Европа и усилията за популяризиране на възможностите за финансиране от ЕС; призовава Комисията да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, местните органи и заинтересованите страни, за да се гарантира, че подкрепата на ЕС съответства на националните схеми, по-специално за подкрепа на групите в неравностойно положение; призовава Комисията да насочи подкрепата извън училищата, за да бъдат достигнати всички формални и неформални учебни заведения; припомня необходимостта учебните заведения да се възползват от подкрепата на персонал, обучен да наблюдава мрежите и приложенията и да предоставя обучение и съдействие във връзка със защитата на данните;
17. подчертава, че е важно Съюзът да поеме водеща роля в цифровото образование чрез улесняване на достъпа до иновации и технологии за учителите, учащите и родителите; във връзка с това призовава за нови инициативи в областта на образованието чрез пълноценно използване на новите технологии като ИИ и роботиката, които също така ще повишат осведомеността относно свързаните с тези технологии възможности и предизвикателства в образователните среди; припомня, че при използването на ИИ и роботика е необходимо да се гарантира етичен и ориентиран към хората подход; отбелязва, че интелигентното използване на ИИ може да облекчи работното натоварване на персонала, да повиши привлекателността на образователното съдържание, да улесни ученето в редица дисциплини, както и да подкрепи по-индивидуализирани методи на преподаване, приспособени към потребностите на отделните ученици; изразява загриженост относно липсата на специфични за ИИ програми за висше образование и научни

изследвания в Съюза, което рискува да подкопае конкурентното предимство на ЕС; призовава за повече публични инвестиции в ИИ;

18. насърчава Европейската комисия и държавите членки да предоставят на училищата (учители и ученици) не само техническа подкрепа и интернет връзка, но и необходимата подкрепа за безопасен и надежден софтуер, и да насърчават гъвкави модели на образование и подкрепа за дистанционно обучаващите се, като използват средства като електронни ресурси, електронни материали, видеоматериали, онлайн наставничество и безплатно онлайн обучение; подчертава във връзка с това, че местните културни и общностни институции, например библиотеките и музеите, са важни доставчици на подобни цифрови ресурси; предупреждава за отрицателното въздействие на зависимостта от определени доставчици на образователни ресурси върху педагогическата независимост и призовава Комисията и държавите членки да осигурят такава независимост от всякаква намеса или интереси; настоява, че е необходима екосистема за цифрово образование, която е открита и прозрачна по отношение на съдържанието, устройствата и технологиите, които се използват; подчертава, че отворените технологии спомагат за усещането за сътрудничество и че безплатните решения с отворен код, повторното използване на съдържание в публичното пространство и оперативно съвместимите хардуерни и софтуерни решения подобряват достъпа и създават по-балансирано цифрово пространство;
19. подчертава необходимостта от признаване на правните и етичните принципи, свързани с интелектуалната собственост, в контекста на интензивното създаване и разпространение на образователно цифрово съдържание; приветства и подкрепя мрежата по въпросите на интелектуалната собственост в образованието, управлявана от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, и насърчава развитието на умения, свързани с интелектуалната собственост, сред учащите и учителите; припомня изключението от авторското право по отношение на използването на произведения и други обекти в рамките на цифрови и трансгранични преподавателски дейности, предвидено в член 5 от Директива (ЕС) 2019/790;
20. посочва интересни иновативни инициативи, които правят онлайн средата и онлайн игровите платформи безопасни, интересни и забавни, на всеки етап от образованието; подчертава, че е важно да бъдат обединени педагогически, когнитивни и психологически подходи към образованието и да се приспособят по съответен начин онлайн и офлайн форматите; отбелязва във връзка с това подхода, предложен в европейската стратегия за образование и грижи в ранна детска възраст;
21. припомня, че е важно на учителите, учениците и родителите да се предоставя висококачествено, достъпно цифровото образователно съдържание от разнообразни източници, и насърчава държавите членки да заделят финансиране за придобиването на професионални и сигурни цифрови образователни ресурси, разработени с помощта на европейски иновации, включително качествено образователно съдържание, създадено съвместно с експерти; призовава държавите членки да насърчават инициативи, чрез които дружествата и организациите на гражданското общество могат да споделят високотехнологични иновации с образователната общност;

22. счита, че Съюзът може да играе решаваща роля за подпомагане на разработването и предоставянето на висококачествено образователно съдържание; отбелязва със задоволство нарастващия брой цифрови образователни платформи, които се създават, за да се даде възможност за достъп до ресурси и за споделянето на добри практики, като eTwinning, Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) и Портала за училищно образование (*School Education Gateway*); призовава Комисията да продължи да насърчава и разширява мащаба на подобни успешни инициативи чрез съответните програми, като InvestEU и „Еразъм+“, а държавите членки — да използват по-добре техния потенциал; счита, че европейската платформа за обмен има потенциал като инструмент за обезпечаване на по-добро сътрудничество между заинтересованите страни и участниците в образованието на европейско равнище, и призовава Комисията да завърши в обозрими срокове планираното проучване за осъществимостта;
23. насърчава държавите членки да възприемат иновациите и цифровите технологии в своите системи за образование и обучение по интелигентен, ориентиран към учащите начин, за да се постигне ефективен подход на смесено обучение в бъдеще; въпреки това припомня основното значение на присъственото образование и подчертава, че цифровите инструменти следва да се използват за допълване и подобряване на преподаването в класна стая; счита, че е необходимо да се помисли за отрицателното въздействие на дългите периоди пред екрана върху благосъстоянието на учащите; подчертава, че пандемията от COVID-19 разкри очевидни пропуски в предоставянето на образование, които онлайн ученето не може лесно да преодолее и трябва да продължи да работи в тази насока, по-конкретно по отношение на храненето в училищата, духовната подкрепа и физическата активност;

Повишаване на цифровите умения и компетентности за цифровата трансформация

24. счита, че въвеждането и използването в максимална степен на потенциала на цифровите технологии трябва да върви ръка за ръка с модернизация на съществуващите учебни програми и методи на учене и преподаване; подчертава във връзка с това, че е важно да се предостави финансова подкрепа за курсове за обучение за учителите; настоява следователно в хода на изпълнението на плана да се обърне по-голямо внимание на достъпното обучение на учителите, за да се гарантира, че те и възпитателите не само притежават цифрови умения, но могат и да ги преподават; насърчава във връзка с това инвестиции в курсове за специализация в умения за цифрово преподаване както за учителите, така и за ИТ специалистите, които желаят да преподават; подчертава значението на наставничеството като инструмент за обучение и развитие; подчертава съществената роля на „Еразъм+“ и на мобилността на учителите за придобиването на умения; отбелязва потенциала на бъдещата Академия за учители и призовава Комисията да представи на Парламента ясни концепция и бюджет; призовава за инициатива в целия Съюз за разработване на нови педагогически методи и методи за оценка за цифровата среда, като се отчитат специфичните цифрови предизвикателства, като асинхронното учене и значението на насърчаване на критична ангажираност;
25. подчертава все по-важната роля на родителите, семействата и наставниците в

дистанционното обучение и необходимостта те да разполагат с добри умения за работа с интернет и добри цифрови и технически умения, както и подходящо оборудване, и призовава да им бъдат осигурени специални механизми за обучение и подкрепа; подчертава необходимостта да се подпомагат семействата с цифрови инструменти с цел увеличаване на достъпа до дистанционно образование и призовава Комисията да проведе специално проучване относно ролята на родителите в цифровата среда²⁰, за да разработи последователен и ефективен подход във всички държави членки с цел подпомагане на родителите;

26. подчертава предизвикателството, свързано с вредното и незаконното съдържание и дейности в цифровата среда, включително по отношение на психичното здраве и благосъстояние, като онлайн тормоза, включително киберзаплахите и кибертормоза, детската порнография и онлайн сприятеляването с деца с цел сексуална злоупотреба, нарушенията на сигурността на данните и на неприкосновеността на личния живот, опасните онлайн игри, дезинформацията; поради това горещо приветства факта, че в преразгледания план се обръща повече внимание на цифровата и информационната грамотност посредством образование и обучение; счита, че здравните специалисти, образователните институции, гражданското общество и лицата, предоставящи неформално образование, трябва да разработят, в партньорство с родителите, подходяща за съответната възраст учебна програма, за да са в състояние учащите да правят подходящ и информиран избор и да избягват вредно поведение;
27. припомня, че е от съществено значение хората да разполагат с инструменти и умения, за да се справят с различните заплахи в цифровата среда, и по-специално да откриват и оценяват критично дезинформацията и фалшивите новини; приветства във връзка с това бързото приемане на неотдавнашния план за действие в областта на медиите и акцента, който се поставя в него върху медийната грамотност, и призовава Комисията редовно да преразглежда Кодекса за поведение във връзка с дезинформацията и да предприема подходящи мерки, за да гарантира, че социалните мрежи противодействат на онлайн дезинформацията; очаква приемането на планираните насоки за учителите и образователния персонал за насърчаване на цифровата грамотност и борба с дезинформацията; призовава Комисията да бъде по-амбициозна и да работи с национални и местни заинтересовани лица за започването на мащабни кампании за цифрова грамотност; отбелязва, че е важно да се популяризират съществуващите инициативи като Европейската седмица на програмирането и Деня за по-безопасен интернет;
28. подчертава, че всички действия в областта на цифровото образование трябва да вървят ръка за ръка със стабилна рамка за защита на данните и да избягват използването на данните на учащите за търговски цели; подчертава, че трябва да се прилагат най-високите стандарти за защита на данните на малолетните и непълнолетните, включително за изследователски и преподавателски цели; призовава Комисията, в сътрудничество с Европейския комитет по защита на данните, да разгледа особеното естество на образователните данни и на данните,

---

²⁰ Ролята на родителите в цифровата среда описва усилията и практиките на родителите да разберат, подкрепят и определят правила за дейностите на децата в цифрова среда, като им помагат по-специално да използват интернет безопасно.

свързани с ученици и учащи;

29. подчертава, че традиционните, хуманистични и междуличностни умения, като социални умения, съпричастност, решаване на проблеми и творчество, следва да продължат да бъдат насърчавани като част от усилията за преподаване на цифрови умения и грамотност, по-специално чрез широкомащабни кампании за цифрова грамотност; подчертава значението на цифровото измерение на гражданското образование и изразява съжаление относно ограничените амбиции на новия план за действие в областта на цифровото образование по отношение на насърчаването на цифровото гражданство;
30. припомня необходимостта от задълбочени цифрови умения и насърчава държавите членки да създадат национални образователни програми, с които да се насърчава увеличаването на броя на учащите и завършилите образование в областта на информационните технологии; подчертава, че подобни програми биха могли да бъдат разработени под ръководството на високотехнологични дружества и на университети;
31. подчертава значението на екологичното образование и на образованието по въпросите на околната среда и призовава за разработването на специални учебни програми в цяла Европа, при отчитане на въздействието на цифровото образование върху околната среда;
32. подчертава, че в съответствие с Рамковото споразумение на европейските социални партньори относно цифровизацията предприятията, които внедряват нови и нововъзникващи технологии, имат отговорността да осигурят подходяща преквалификация и повишаване на квалификацията на всички засегнати служители, за да могат те да се научат как да използват цифрови инструменти, да се приспособят към променящите се потребности на пазара на труда и да запазят работните си места; подчертава ролята на социалните партньори чрез колективните споразумения за определянето и регламентирането на цифровите умения и продължаващото обучение, за установяване на потребностите от умения, за разработване на обучение на работното място и за актуализиране на учебните програми; припомня новите трудови реалности, възникнали вследствие на пандемията, като дистанционната работа, и насърчава институциите за образование и обучение и работодателите да разработят подходящи обучения, за да подготвят хората за тази нова работна среда;
33. подчертава значението на оценката и мониторинга на цифровите умения и посочва в това отношение стойността на съществуващите инструменти, като европейската рамка за цифрова компетентност и инструмента за самооценка на ефективното обучение чрез насърчаване на използването на иновативни образователни технологии (SELFIE); приветства разширяването на обхвата SELFIE, който включва вече и учителите; призовава Комисията да засили ограниченото понастоящем използване на такива инструменти;
34. подчертава освен това необходимостта от по-добро, по-иновативно признаване, валидиране и сертифициране — и следователно преносимост — на цифровите умения, квалификации и ценз; приветства плана за разработване на европейски сертификат за цифрови умения като инструмент за улесняване на валидирането и

- преносимостта в съответствие с рамката за цифрова компетентност; припомня необходимостта схемата да бъде разработена в тясно сътрудничество с държавите членки, за да се избегне дублиране и припокриване със съществуващи схеми; призовава Комисията да интегрира сертификата в Европейския паспорт на уменията (Европас) и евентуално в бъдещата европейска студентска карта;
35. приветства усилията на Комисията за цифровизиране на образованието и квалификациите, включително новата платформа на Европас и планираната инфраструктура за цифрови удостоверения Европас; в същото време обръща внимание на необходимостта от подобряване на функционалността на платформата на Европас по отношение на търсенето и получаването на предложения за работа и курсове, от извършване на съответни актуализации на публикуваната на платформата информация относно текущите курсове, обучение, предложения за работа и от определяне на институциите, отговорни за този процес; призовава държавите членки да популяризират по-добре новата платформа на Европас в институциите за образование и обучение и сред техните служители и с работодателите;
36. подчертава, че е необходимо да се усъвършенстват цифровите ресурси, инструменти и механизми на равнището на Съюза, за да се разкрият възможности за учене през целия живот за всички и да се осигури пълен и качествен достъп до курсове и материали в областта на висшето образование; отбелязва развитието на нова, глобализирана цифрова среда и пазар за висше образование и необходимостта организациите за висше образование в Европа да запазят адекватността си и да процъфтяват в тази среда; призовава Комисията и държавите членки да създадат полезни взаимодействия между университетите чрез онлайн платформа на европейските университети за разнообразно, многоезично дистанционно и онлайн образователно съдържание и програми, които да бъдат достъпни в цяла Европа;
37. припомня жизненоважната роля на ПОО и на образованието за възрастни за предоставянето на възможности за преквалификация и повишаване на квалификацията чрез подход на учене през целия живот; подкрепя препоръката на Съвета относно ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост и общите му цели, насочени към модернизиране на политиката на ЕС относно ПОО, рационализиране на европейското сътрудничество в процеса и опростяване на управлението на ПОО; призовава Комисията да възприеме цялостен подход спрямо ПОО и ученето за възрастни, който да обхваща формалното, неформалното и информалното учене и да дава възможност на учащите да придобият разнообразен набор от умения, които са важни за цифровия и екологичния преход, допринасят за социалното приобщаване, активното гражданство и личностното развитие и дават възможност на хората да се адаптират към развиващия се пазар на труда; подчертава значението на придобиването на „зелени“ умения;
38. подчертава трудностите във връзка с приспособяването към цифрова среда, пред които са изправени институциите за ПОО, които разчитат на практическо обучение; призовава за подходящи решения и подходящо финансиране, за да се гарантира възможност за ефективно провеждане на ПОО; приветства планираното разширяване на обхвата на инициативата за стаж „Цифрови възможности“, така

че да включва и учащите се в рамките на ПОО, както и учителите, обучителите и образователния персонал;

39. припомня, че придобиването на цифрови умения е стремеж през целия живот и че поради това политиките следва да се съсредоточат върху всички демографски групи, а не само върху тези в трудоспособна възраст; подчертава, че това изисква междусекторен, цялостен подход към образованието, основан на признанието, че ученето се извършва в рамките на задължителното образование и извън него и често се осъществява в неформална и информална среда; призовава следователно за подкрепа на предоставящите възможности за неформално учене с цел увеличаване на капацитета и ресурсите, за да може да се осигури достъпно качествено цифрово образование и обучение; призовава при изготвянето на препоръки и насоки Комисията да взема под внимание различаващите се нива на технологичен напредък между образователните сектори и институции и да обръща специално внимание на районите и групите, до които се достига по-трудно;
40. предупреждава, че социалните и образователните неравенства в ранна детска възраст имат отрицателно въздействие върху образователното равнище и перспективите за заетост на по-късен етап от живота; отново заявява необходимостта от достъп до качествено образование и от повече усилия за развитието на цифрови и медийни умения от ранна възраст; приветства обявеното от Европейската комисия въвеждане на Европейска гаранция за децата с цел преодоляване на детската бедност; настоятелно призовава държавите членки да заделят значителна част от средствата от Европейския социален фонд (ЕСФ+) при споделено управление за изпълнението на посочената гаранция, по-специално в подкрепа на целенасочени действия и структурни реформи, които ефективно защитават децата от бедност или социално изключване; припомня, че по-слабите образователни постижения често означават по-ниска цифрова грамотност, и приветства следователно препоръката в укрепената гаранция за младежта, съгласно която лицата, които са незаети с работа, учене или обучение, преминават през оценка на цифровите умения и им се осигурява обучение; отбелязва потенциала на програмата по ЕСФ+ в подкрепа на ученето през целия живот;
41. настоява, че е необходимо да се преодолее цифровото разделение, и припомня, че следва да се обърне специално внимание на осигуряването на достъп до качествено цифрово образование и съдържание и на повишаването на уменията в областта на цифровите технологии за нискоквалифицираните възрастни, хората с увреждания, хората от уязвими или маргинализирани групи, възрастните хора и хората, живеещи в отдалечени или селски райони; посочва, че през 2018 г. едва 4,3% от нискоквалифицираните възрастни са използвали някаква форма на учене за възрастни;
42. поради това изразява съжаление, че в плана продължават да не са включени мерки, насочени към нискоквалифицираните възрастни учащи и по-възрастните хора; подчертава, че този пропуск подкопава основното измерение на цифровото образование — ученето през целия живот, и възпрепятства усилията да се гарантира, че всички разполагат с основни житейски умения; призовава следователно Комисията да работи с националните, регионалните и местните органи за въвеждането на допълнителни мерки за стимулиране на цифровото

образование за възрастните, като осигури съответни възможности и го направи достъпно, благодарение на което хората, завършили формалното си образование, ще могат да се подготвят за живот и работа в цифровата среда и ще се гарантира, че те действително могат да се възползват от цифровия преход и да помогнат за оформянето му;

43. подчертава значението на разработването на политики, които да гарантират, че хората с увреждания имат същите възможности и достъп до качествено цифрово образование; насърчава държавите членки да работят с организациите, представляващи хора с различни увреждания, за да проучат предизвикателствата и възможностите, свързани с цифровото образование, и да вземат предвид специфичните потребности на хората с увреждания при разработването на ефективни политики в областта на цифровото образование; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да набележат и да инвестират в специални функции в областта на цифровото образование, предназначени и приспособени за хората с увреждания; счита, че цифровото образование предоставя големи възможности за учениците, изпитващи затруднения с усвояването на учебен материал, тъй като то позволява прилагането на специално пригодени към техните различаващи се възможности педагогически подходи; призовава за повече инвестиции, за да се предоставя на тези групи помощта, която често липсва за тях;
44. подчертава необходимостта от интегриране на принципа на равенство между половете в политиките в областта на образованието, уменията и цифровизацията, и по-специално в рамките на плана за действие; счита, че цифровото образование играе важна роля за увеличаване на участието на момичетата и жените в ерата на цифровите технологии; подчертава, че неравенството между половете в областта на цифровите технологии е икономически, обществен и културен проблем, и призовава Комисията и държавите членки да преодолеят тази разлика чрез многостепенен, всеобхватен политически подход; приветства информационното табло на Комисията „Жените в областта на цифровите технологии“ и подчертава необходимостта от събиране на данни с разбивка по пол и възраст, за да се помогне за разбирането на цифровото разделение между половете;
45. подчертава необходимостта от съсредоточаване върху по-доброто приобщаване на момичетата в цифровото образование от най-ранна възраст; подчертава, че са необходими съгласувани усилия за насърчаване и мотивиране на повече момичета да изучават предмети в областта на НТИМ и НТИИМ и да следват курсове по програмиране, изчисления и ИКТ в училище и в университета; отново заявява, че неравнопоставеността между половете в образованието се пренася на пазара на труда, и подчертава необходимостта от насърчаване и улесняване на достъпа на жените до високотехнологичните и цифровите сектори, като същевременно се води борба с разликата в заплащането на жените и мъжете с помощта на подходящи стратегии и финансиране;
46. счита, че е от съществено значение да се създаде положителна и приобщаваща среда, която насърчава женските ролеви модели, за да мотивира момичетата да избират НТИМ, НТИИМ и ИКТ и да противодейства на несъзнателната пристрастност и свързаните с пола стереотипи по отношение на избора на образователни дисциплини и кариера; счита, че частният сектор трябва да

участва, в сътрудничество с институциите за образование и обучение, неправителствените и другите организации на гражданското общество, при разработването на ефективни инициативи и кампании в тази област; посочва стойността на работната група на Комисията „Жените в областта на цифровите технологии“ и на инициативата „Digital4Her“;

47. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Въведение

Според ЮНЕСКО почти 1,6 милиарда учаци в повече от 190 държави — 94% от учащите в световен мащаб — бяха засегнати от затварянето на институции за образование и обучение в разгара на кризата, свързана с COVID-19, като тя все още засяга над 60% от учащите по света¹. Един и същ сценарий се разви в секторите на формалното и неформалното образование: детски ясли, предучилищно образование, училища по ПОО, университети, младежки клубове и училища за възрастни затвориха вратите си и в много случаи — когато разполагаха със съответната инфраструктура — преминаха към обучение онлайн. Цифровото образование беше нещо повече от инструмент; то се превърна в необходимост и широко прилагано решение за справяне с периода на ограничителни мерки и за предоставяне на образование на възможно най-голям брой учаци. Тази нова реалност подчерта необходимостта от европейски подход към цифровото образование и необходимостта ЕС да работи със световните институции и участници, например Организацията на обединените нации, Световната банка и Съвета на Европа, по набелязването на конкретни решения за новите предизвикателства.

Въпреки множеството иновации и забележителния творчески подход на учебните заведения и техните служители, което даде възможност на много хора да продължат да учат, цялостната картина беше по-скоро на спешно преминаване към цифровите технологии, при което тези, които вече изоставаха, се оказаха още по-назад. В някои части на света на практика е невъзможно да се предостави дистанционно обучение. В Румъния близо 1 милион деца, представляващи 32% от учениците в Румъния, нямаша достъп до образование в продължение на няколко месеца поради слабия достъп до основна инфраструктура². За разлика от това около 90% от държавите с високи доходи предложиха дистанционно обучение, най-вече онлайн³, но въпреки това 10% от учениците не разполагаха с никаква форма на учене, като се наблюдаваха огромни неравенства в зависимост от социално-икономическия статус. Проучванията⁴ показаха, че дори в богатите държави членки не всички домакинства разполагат с използваемо устройство или връзка с интернет. Това са базовите изисквания за всякаква форма на онлайн обучение.

Пандемията ясно открои много други пропуски в екосистемата на цифровото образование. Освен достъпа — на първо място — учениците се нуждаят от учители, които разполагат с достатъчно цифрови умения, за да осигурят ефективно онлайн

---

¹ Актуални данни се предоставят от ЮНЕСКО на адрес: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.

² Проучване, проведено от Румънския институт за оценка и стратегия относно образованието по време на извънредното положение — https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2020/05/ires_accesul-elevilor-din-romania-la-educatie-online_studiu-national_aprilie-2020.pdf.

³ „School closures, government responses and learning inequality around the world during Covid-19“ (Затваряне на училищата, реакция от страна на правителствата и неравенство по отношение на ученето в световен мащаб по време на COVID-19), Brookings Institution, 14 април 2020 г. — <https://www.brookings.edu/research/school-closures-government-responses-and-learning-inequality-around-the-world-during-covid-19/>.

⁴ „Covid-19 and Social Mobility: Impact Brief - School Shutdown“, (COVID-19 и социалната мобилност: информационна бележка за въздействието — Затварянето на училищата), 20 април 2020 г. — <https://www.suttontrust.com/wp-content/uploads/2020/04/COVID-19-Impact-Brief-School-Shutdown.pdf>.

обучение и готов набор от ресурси за онлайн средата. Цифровите инструменти са полезни за преподаването и ученето. Образованието обаче изисква повече от наличието на достъп до цифрови устройства; то се нуждае от интегриран подход, който да отчита психологическите, социалните, педагогичните и практическите изисквания за преподаване и учене. Родителите също са от ключово значение за насочването на децата онлайн. Учащите със затруднения в ученето или специални образователни потребности изискват специално адаптирана подкрепа, която твърде често липсваше. Въпреки всеобщите усилия станаха явни липсата на цифрови умения сред учителите и обучителите и недостигът на ефективна подготовка на учителите в областта на цифровото обучение. Родителите също срещаха трудности, някои защото не разполагат с необходимите умения, за да помогнат на децата си — в областта на езика, четенето, писането, смятането или цифровите технологии. Необходими са специални действия, финансово подпомагани от европейски и национални програми, за да се подпомагат родителите и наставниците да развиват уменията, благодарение на които те да могат да помагат на децата си. Много възрастни и деца за първи път бяха изправени пред проблеми, свързани с основната цифрова грамотност, киберхигиената, неприкосновеността на личния живот и медийната грамотност, защитата на данните, кибертормоза и опасните онлайн игри. По време на здравната криза дезинформацията също се превърна в особено предизвикателство. И в тази област статистическите данни са категорични: съществува пряка връзка между доходите и нивото на образование, от една страна, и склонността интернет да се използва за информация и образование, от друга⁵.

От една страна, следователно, кризата, причинена от COVID-19, беше важен тест за политиката в областта на цифровото образование, а от друга страна — тя разкри безброй пропуски. В работен документ, публикуван в началото на септември 2020 г., докладчикът призова за актуализиране на плана за действие в областта на цифровото образование от 2018 г.⁶ с цел разработване на съгласуван и интегриран подход към цифровото образование с ясни цели, финансова подкрепа и график, чрез което ще се постигне общ подход на европейско равнище с участието на всички заинтересовани страни.

Определяне на политиката в областта на цифровото образование

За да се изгради последователна политика в областта на цифровото образование, трябва да се разбере, че образованието е важно за определянето на бъдещето на обществата в Съюза и за насърчаването на успешен цифров и екологичен преход. Неотдавна ОИСП заяви, че ограничителните мерки са оказали огромно въздействие върху образованието, като това е довело до сериозни пропуски в обучението и в придобиването на умения, в резултат на които в средносрочен и дългосрочен план производителността на хората в цял свят ще намалее и ще се наблюдават значителен спад на доходите и намаляване на БВП, което може да бъде преодоляно само чрез повече инвестиции в образованието. Поради това са необходими ясни инвестиционни цели на равнище ЕС и на национално, регионално и местно равнище. Най-малко 10% от Механизма за възстановяване и

---

⁵ „Adult learners in a digital world“ (Възрастните учещи в цифровия свят), Служба на ЕП за парламентарни изследвания, октомври 2019 г. — https://www.europarl.europa.eu/thinktank/bg/document.html?reference=EPRS_BRI%282019%29640141 — и „The 2018 International Computer and Information Literacy Study“ (Международно проучване на компютърната и информационната грамотност за 2018 г.), Европейска комисия.

⁶ <https://cultnet.in.ep.europa.eu/home/welcome/work-in-progress/draft-reports.html>.

устойчивост са необходими, за да се отговори на настоящите потребности от образование и умения, а държавите членки следва да продължат да увеличават своето финансиране за образование.

Въпреки безспорния успех на водещата програма на Съюза за образование и обучение „Еразъм+“ държавите членки се поколебаха да се ангажират с още по-интензивни форми на сътрудничество, а липсата на истинско европейско пространство за образование доведе до смесени реакции по отношение на образованието и обучението в условията на настоящата криза, предизвикана от COVID-19. Преходът към цифрово образование не беше съпътстван от по-задълбочено сътрудничество между държавите членки във връзка с използваните решения и инструменти, а финансирането за образование остана ограничено въпреки нарастващите потребности на образователните системи. Новата реалност показва необходимостта от общи стандарти за качество на равнището на ЕС, които да осигурят възможност за изграждането на образователни системи в цяла Европа, които са приобщаващи и които предоставят практически и подходящи решения в областта на цифровизацията на образованието. Ясно е, че цифровите технологии крият значителен потенциал за учителите и учащите във всички образователни сектори и среди, като предоставят достъп до редица материали и формати, както и че тези нови инструменти са полезни не само за дистанционното обучение, но също така могат да бъдат адаптирани, за да се подобри присъственото обучение. Необходимо е да се извлекат поуки от пандемията и в случай на потенциална втора вълна да се осигури пълноценно и качествено цифрово образование.

Цифровото приобщаване върви ръка за ръка със социалното приобщаване и това е широко отразено в статистиката на ЕС. Четиридесет и три процента от европейците не притежават основни цифрови умения, като в рамките на държавите членки и между тях съществуват значителни различия въз основа на социално-икономическия статус, възрастта, доходите, пола, равнището на образование и заетостта. Тези структурни недостатъци могат да започнат да бъдат преодолявани единствено чрез последователна, интегрирана и целенасочена европейска политика в областта на цифровото образование, която следва да се прилага с по-бързи темпове. Поради това докладчикът настоятелно призовава Комисията да определи по-ранна дата, а именно 2021 г., за публикуване на различните препоръки на Съвета относно цифровото образование.

Оценка на плана за действие в областта на цифровото образование за 2020 г.

През декември 2018 г. Европейският парламент призова Европейската комисия да бъде по-амбициозна и да разработи всеобхватна стратегия за цифрови умения и цифрово образование⁷. Новият план предоставя нов, по-стратегически подход, но за да бъде успешен, трябва да се гарантира, че в края на неговото изпълнение цифровото образование ще представлява значителна част от образователната политика с ясни, последователни и положителни резултати по отношение на достъпа и качеството в целия ЕС.

За Европейския парламент е ясно, че за да бъде една стратегия ефективна, тя се нуждае от подходящо финансиране. Във връзка с това се приветства факта, че планът е приведен в съответствие със седемгодишната многогодишна финансова рамка (МФР),

---

⁷ 2018/2090(INI): Образованието в ерата на цифровите технологии: предизвикателства, възможности и поуки за разработването на политиката на ЕС — https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0485_BG.html.

но също така се призовава за по-добра координация и ефективни полезни взаимодействия между широкия спектър от програми, които го подкрепят, включително „Еразъм+“, Европейския социален фонд плюс и Механизма за свързване на Европа. Същевременно се подчертава значението на пилотните проекти и подготвителните действия, инициирани от Европейския парламент, за да се гарантира по-голяма координация в целия Съюз с цел преодоляване на различията в образованието между държавите членки. По-специално, един наскоро приет пилотен проект, насочен към подобряване на свързаността в селските, планинските и отдалечените райони, би могъл да представлява ключова отправна точка за една общоевропейска инициатива за намаляване на различията между и в рамките на държавите членки.

Високопроизводителна европейска екосистема на цифровото образование

Въпреки липсата на европейски отговор настоящата пандемия показва съществуването и развитието на европейска екосистема на цифровото образование с успешни инициативи в цяла Европа, предприемани от местни органи, предприемачи и новатори, неправителствени организации и университети, синдикални организации и частни дружества, преподаватели, учачи, изследователи и дори родители. Европейското общество показва устойчивост спрямо настоящите предизвикателства и успя да създаде иновации — те ни накараха да се гордеем с това, което можем да постигнем заедно. Например държавното училище „Carozzi-Gallei“ в Италия разработи „Science Escape Room“ (стая за научни загадки) — виртуален инструмент, който предоставя на учениците увлекателен учебен опит и повишава научната грамотност. Каталонският политехнически университет в Барселона създаде мобилна платформа — „Student4Students“ — за свързване на гимназисти, които се интересуват от кариера в областта на информационните технологии, със студенти по информационни технологии. Институтът за глобални политики в областта на цифровите технологии в рамките на Националния университет за политически науки и публична администрация (SNSPA) и асоциацията „E-Civis“ в Букурещ създадоха първия румънски образователен таблет — приспособено евтино цифрово устройство с персонализирано образователно съдържание и сигурни приложения за цифрово обучение.

Подобни положителни примери обаче се нуждаят от подкрепа, за да съществуват и да се разпространяват на европейско равнище. Твърде често подобни инициативи са пренебрегвани и потенциалът, който те насърчават на европейско равнище, остава неизползван. Първата стъпка е широколентовият интернет да се счита за обществено благо и да се гарантира, че той е общодостъпен. Същото трябва да важи и за нововъзникващите технологии, като изкуствения интелект, роботиката, игровизацията, новите образователни устройства или блок-веригата. Поради това се призовава за създаването на инициатива за ИИ и роботика в областта на цифровото образование. Необходимо е също така да се намерят решения за осигуряването на бърз и надежден интернет и качествено цифрово образование в учебните заведения, неформалните среди и у дома. Това означава да се преодолеят всички трудности, пред които са изправени например институциите за ПОО, които разчитат на практическо обучение, но също така да се гарантира, че хората от групите в неравностойно положение, хората с увреждания, нискоквалифицираните учачи, възрастните хора и хората от селските и отдалечените райони се ползват със специално внимание, за да може да се повиши тяхната цифрова грамотност и да им се осигури достъп до цифрово образование. Жените също се нуждаят от подкрепа, за да продължат образованието си в областта на

НТИМ, а трайната неравнопоставеност между половете в сектора на високите технологии трябва да бъде преодоляна. Трябва да се обединят наличните ноу-хау и ресурси, а инициативи като създаването на европейски онлайн университет, разработването на общоевропейска образователна платформа, предложението за създаване на академии за учители или прилагането на европейския сертификат за цифрови умения с подкрепата на европейските институции и заинтересовани страни биха могли да бъдат примери, които създават условия за установяването на европейска рамка за цифрово образование.

Нелсън Мандела каза: „Образованието е най-мощното оръжие, което човек може да използва, за да промени света“. Поради пандемията и новите технологии в момента светът се променя по-бързо. Намираме се на прага на нова ера в образованието. Време е Европа да изготви своя собствена политика в областта на цифровото образование, която да предлага на всички учащи достъп до качествено цифрово образование на целия континент и извън него.

4.12.2020

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

на вниманието на комисията по култура и образование

относно развитието на политика в областта на цифровото образование
(2020/2135(INI))

Докладчик по становище (*): Анна Залевска

(*): Процедура с асоциирани комисии – член 57 от Правилника за дейността

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по култура и образование да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че Европейският съюз се основава на набор от общи, основополагащи ценности; като има предвид, че държавите членки носят отговорността за гарантирането на равен достъп до образование за всички; като има предвид, че държавите членки следва да създават условия, благоприятни за развитието на цифрови компетентности за всички, и да гарантират равен достъп до цифрово съдържание и услуги, включително гарантирането на цифровата достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на публичните субекти; като има предвид, че уязвимите групи често нямат достъп или имат ограничен достъп до цифрови ресурси, включително до модерни технологии и оборудване, чието придобиване и поддръжка са скъпи, а това води до задълбочаване на разликите в цифровия достъп в рамките на Съюза и допринася за социалното изключване;
- Б. като има предвид, че в първия принцип на европейския стълб на социалните права се посочва значението на поддръжането и придобиването на умения с цел „гарантиране на равни възможности и достъп до трудовия пазар“ и се предвижда, че всеки има право на достъп до „качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот, с цел да поддържа и придобива умения, които му дават възможност да участва пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда“;
- В. като има предвид, че все още съществуват неравенства по отношение на достъпа до ИТ инструменти и интернет, и като има предвид, че много региони, по-специално селските райони и регионите в неравностойно положение, страдат от лоша свързаност; като има предвид, че това намалява възможностите за развиване

на цифрови умения и допринася за цифрово разделение и разделение на пазарите на труда, което може да се задълбочи с течение на времето; като има предвид, че според изследване на Програмата за международно оценяване на учениците (PISA) на ОИСП от 2018 г. много домакинства с ниски доходи не са имали достъп до компютри; като има предвид, че достъпът до компютри в училищата също се различава значително между и в рамките на държавите членки; като има предвид, че 10% от домакинствата в селските райони на ЕС нямат достъп до интернет по фиксирана линия, а 41% не са обхванати от широколентови услуги¹; като има предвид, че в държавите, в които има високо равнище на урбанизация, висок процент жители с висше образование и високи равнища на достъп до широколентов и мобилен интернет в домовете, има и по-голям брой граждани с основни или задълбочени цифрови умения²;

Г. като има предвид, че през 2019 г. 85% от гражданите са използвали интернет, а едва 58% са притежавали поне основни цифрови умения³; като има предвид, че равнището на цифрова грамотност има специфични социално-икономически, свързани с пола, възрастта, географското положение и достъпността аспекти, към които трябва да бъде насочено вниманието; като има предвид, че секторът на заетостта се развива бързо и според прогнозите 65% от децата, които днес навлизат в начален етап на обучение, в крайна сметка ще работят в напълно нови видове професии, които понастоящем все още не съществуват⁴;

Д. като има предвид, че все още съществува значителна разлика между половете по отношение на цифровите умения и се очаква тя да се увеличи; като има предвид, че едва 17% от работните места в сектора на технологиите са заети от жени, въпреки факта, че 54% от студентите във висшето образование са жени; като има предвид, че според Евростат само един от трима студенти, завършили висше образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), е жена; като има предвид, че усилията за преодоляване на предубежденията по отношение на пола и неравенството между половете в цифровия сектор са недостатъчни; като има предвид, че разликата между половете е особено очевидна в сектора на изкуствения интелект (ИИ), в който едва 22% от специалистите в световен мащаб са жени, като по този начин се утвърждава посока на развитие за цифровия сектор в обозримо бъдеще, в която доминират мъжете;

Е. като има предвид, че възрастните хора са по-уязвими от цифрово изключване; като има предвид, че едва 35% от лицата на възраст 55 – 74 години притежават основни цифрови умения, в сравнение с 82% от лицата на възраст 16 – 24 години;

---

¹ Индекс на Комисията за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото за 2020 г. – стойности за ЕС-27 и Обединеното кралство.

² Работен документ на ЮНЕСКО относно образователната политика, озаглавен „Managing tomorrow’s digital skills – what conclusions can we draw from international comparative indicators?“ (Управление на бъдещите цифрови умения – какви заключения можем да извлечем от международните сравнителни показатели?), стр. 17.

³ Индекс на Комисията за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото за 2020 г.

⁴ Световен икономически форум, „Бъдещето на работните места“, септември 2018 г.

- Ж. като има предвид, че пандемията от COVID-19 разкри и изостри дълбоките неравенства в достъпа до образование и цифрова свързаност в някои държави и региони в ЕС;
- З. като има предвид, че пандемията от COVID-19 показва как определени социални групи в неравностойно положение, като напр. ромите, са непропорционално засегнати от кризата, тъй като цифровото образование често не е физически и/или финансово достъпно за техните деца поради липсата на подходящо или на каквото и да е ИТ оборудване, интернет връзка и електричество, което допълнително задълбочи неравенствата в областта на образованието;
- И. като има предвид, че пандемията от COVID-19 изостри съществуващото неравностойно положение, в което се намират лицата с увреждания и със специални потребности, при получаване на достъп до интернет; като има предвид, че според Европейския форум на хората с увреждания едно на всеки три лица с увреждания никога не е използвало интернет; като има предвид, че в член 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания се установява изискване за достъпност на информационните и комуникационните технологии и системи наравно с останалите хора;
- Й. като има предвид, че пандемията от COVID-19 подчерта недостига на цифрови умения и тяхното значение за всички граждани, независимо от сектора на заетост или личното развитие, както и необходимостта от подобряването им, включително чрез образование и обучение; като има предвид, че е необходимо да се инвестира в цифрова инфраструктура и оборудване, позволяващи на студентите, учителите и работниците да участват в дистанционно обучение у дома и в образователни заведения; като има предвид, че в това отношение следва да се обърне специално внимание на многодетните семейства, самотните родители и домакинствата с ниски доходи; като има предвид, че качеството на преподаването и възможностите за провеждането му по време на пандемията варират в зависимост от наличието на инфраструктура и оборудване, както и на преподаватели с цифрови компетентности, включително способност и желание за адаптиране на педагогическите методи, и съществуването на използваемо и достъпно цифрово съдържание, инструменти, услуги и платформи;
- К. като има предвид, че до 32% от учениците и студентите нямаха достъп до интернет и цифрови инструменти по време на кризата с COVID-19 и поради това имаха много ограничен достъп до образование; като има предвид, че цифровото разделение в ранното детство оказва отрицателно въздействие върху перспективите за заетост на по-късен етап от живота; като има предвид, че преди кризата едва 39% от учителите в ЕС са считали, че са добре или много добре подготвени да използват цифровите технологии за обучение, със значителни разлики между държавите членки; като има предвид, че в своя план за действие в областта на цифровото образование за периода 2021 – 2027 г. Комисията посочи, че в някои държави членки броят на часовете, прекарани от учениците в образователни дейности, е намалял наполовина по време на пандемията; като има предвид, че дори временното затваряне на учебните заведения може да има значителни последици за учениците, и като има предвид, че намаляването на часовете за преподаване може да има неблагоприятен ефект върху резултатите от

обучението и да засили съществуващите социални неравенства⁵; като има предвид, че кризата с COVID-19 изтъкна необходимостта от подход с участието на множество заинтересовани страни при определянето на целите, механизмите и средствата на политиките в областта на цифровото образование;

- Л. като има предвид, че присъственото обучение продължава да бъде от съществено значение, тъй като цифровите инструменти не следва да заместят изцяло преподаването при непосредствен контакт и ползите, свързани с него; като има предвид, че онлайн ученето и преподаването, както и цифровите инструменти следва да останат допълнително средство към обичайните методи на обучение и преподаване, както и към познанията и преценката на преподавателите; като има предвид, че учителите и възпитателите продължават да носят отговорност за образованието на децата в училище; като има предвид, че следва също така да се обърне специално внимание на децата в предучилищна възраст, децата в началната училищна степен и децата със специални образователни потребности, които имат проблем с ученето или увреждане, поради което срещат по-големи затруднения при дистанционното обучение;
- М. като има предвид, че са необходими преквалификация и повишаване на квалификацията с цел приспособяване към условията на дългосрочна дистанционна работа, които ще стават все по-разпространени в контекста на кризата с COVID; като има предвид, че работодателите следва да предоставят цифрови обучения и цифрово оборудване на всички служители, като обръщат внимание на специфичните нужди, например предоставянето на разумни улеснения за хората с увреждания;
- Н. като има предвид, че целта на цифровото образование е да подготви учащите се да използват умело цифровите технологии в различни сфери на живота;
- О. като има предвид, че повишаването на квалификацията и преквалификацията, включително посредством онлайн обучение и развитие на цифрови умения за всички, са едновременно индивидуална и социална отговорност и са жизненоважни за адаптирането към променящите се нужди на все по-цифровизирания пазар на труда и новите работни реалности, като например дистанционната работа, за борба с дискриминацията и загубата на работни места, за подобряване на достъпа до основни услуги и за справяне с цифровото и социалното изключване, особено за възрастните хора; като има предвид, че ранното образование и образованието през целия живот имат значителен потенциал за преодоляване на различията между съществуващите умения и нуждите на пазара на труда; като има предвид, че през периода на изолация онлайн комуникацията беше едно от основните средства за комуникация, за да могат семействата да поддържат връзка;
- П. като има предвид, че цифровата грамотност бързо се превръща в универсално умение, необходимо за работни места, които преди имаха слаба връзка или

---

⁵ Съвместен изследователски център на Комисията, технически доклад, озаглавен „Вероятното въздействие на COVID-19 върху образованието: Разсъждения въз основа на съществуващата литература и актуални международни данни“, 2020 г.

нямаха никаква връзка с цифровата област, включително за работни места, свързани с професионални умения и ръчен труд;

- Р. като има предвид, че е трудно да се установи ясна връзка между дадена интервенция и наблюдаваното увеличаване на цифровите квалификации поради липсата на проучвания на стратегиите за цифровизация и доклади за оценка както на индивидуалните проекти, така и на националните стратегии; като има предвид, че съществува ясна необходимост както от събиране на качествени данни, така и от обмен на най-добри практики между държавите членки, успоредно с подход, включващ множество заинтересовани страни, с участието на социалните партньори, по-специално предприятията, международните организации, академичните среди и гражданското общество;
- С. като има предвид, че цифровото образование е непрекъснат и често продължаващ през целия живот процес на учене; като има предвид, че подкрепата за цифровата подготвеност на общообразователните и професионалните училища, както и персонализирането и иновациите в образователните системи могат да спомогнат за подобряване на учебните резултати на обучаващите се от всички възрасти, да допринесат за постигането на по-голяма справедливост, да повишат качеството, приобщаващия характер и ефективността на образованието и да спомогнат за преодоляването на поляризацията при заетостта; като има предвид, че всяка стратегия за цифрово образование следва да прилага подход за учене през целия живот и да обхваща секторите на образованието и обучението, както във формална, така и в неформална образователна среда;
- Т. като има предвид, че образованието представлява инвестиция в бъдещето и важен инструмент за развитието и себerealизацията на всеки индивид; като има предвид, че цифровото образование би могло да спомогне за справяне с предизвикателства като дезинформацията, радикализацията, кражбата на самоличност и данни, кибертормоза и онлайн измамите; като има предвид, че образованието, обучението и ученето през целия живот ще играят ключова роля в справедливия преход към цифровата икономика;
- У. като има предвид, че професионалното образование и обучение (ПОО) представлява съществена част от европейските образователни системи, като осигурява на младите хора и на възрастните квалификации и компетентности, необходими за заетостта и ученето през целия живот; като има предвид, че ПОО обхващат около половината от завършилите гимназиалния етап на средното образование в Европейския съюз; като има предвид, че ПОО ще играе съществена роля за справянето с предизвикателствата на екологичния и цифровия преход и ще бъде от основно значение за предоставянето на работниците на необходимите квалификации за пазара на труда в ЕС;
1. подчертава, че пандемията от COVID-19 показва, че не всички учащи могат да имат достъп до дистанционно обучение, по-специално намиращите се в неравностойно положение и живеещите в селски и отдалечени райони; призовава Комисията и държавите членки да увеличат инвестициите в качествена цифрова инфраструктура и оборудване, цифрово образование и развитие на цифрови умения и квалификации в селските рядко населените, отдалечените и периферните райони, за да се гарантира водещата роля на ЕС във формирането на

ерата на цифровите технологии; припомня многократните си призови за амбициозен бюджет и значителни инвестиции в образованието; подчертава значението на редица инструменти на ЕС за развитие на формалното и неформалното образование, както и за инвестиции в цифрова грамотност, образователна инфраструктура и цифрово оборудване в училищата, като например европейските структурни и инвестиционни фондове, Механизма за свързване на Европа, „Хоризонт Европа“, „Еразъм+“, Европейският корпус за солидарност и новият план за действие в областта на цифровото образование; освен това изтъква, че са необходими също така инвестиции на национално равнище; припомня, че най-малко 20% от средствата, които ще бъдат предоставени по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост са заделени за цифровия преход, което може да спомогне за укрепване на цифровия капацитет в образователните системи;

2. призовава държавите членки да гарантират, че всички домакинства и публични институции имат достъп до електричество и високоскоростен интернет, както и до необходимото оборудване и ИТ инструменти, които са от ключово значение за подобряване на цифровите умения на учениците и техните семейства и за участие в онлайн образованието; подчертава необходимостта от подкрепа за родителите и децата по отношение на дистанционното обучение, като им се предостави необходимата цифрова инфраструктура, както и технически и цифрови умения; подчертава, че разликите в социално-икономическата среда, които водят до различия в достъпа до електричество, цифрова свързаност, цифрово оборудване и умения, създават цифрово разделение между учащите;
3. подчертава, че преразгледаният план за действие в областта на цифровото образование трябва да бъде съобразен със съответните принципи на ЕССП, с целите на ООН за устойчиво развитие и с европейската стратегия за равенство между половете;
4. подчертава необходимостта да се обърне специално внимание на непрекъснатото обучение и достъпа до него, както и на професионалното развитие на учителите, обучаващите и преподавателите на всички равнища, включително в областта на ПОО; подчертава необходимостта да им се предостави цифрово оборудване, за да се подобрят техните цифрови умения, включително оценки на уменията и механизми за сертифициране, както и тяхното разбиране за потенциалните предизвикателства пред учащите, чрез програми като eTwinning, Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE), „Еразъм+“ и портала за училищно образование; подчертава необходимостта учителите, обучаващите и преподавателите на всички равнища да бъдат поставени в центъра на процеса на цифрово образование – както при планирането, така и при изпълнението;
5. подчертава необходимостта от гарантиране на ефективен социален диалог относно ПОО и ученето за възрастни с цел утвърждаване на ефективното управление на професионалното обучение на всички равнища, както и необходимостта от зачитане на всички квалификации и признаване и валидиране на обучението, трудовия опит и неформалното и аформалното учене;
6. подчертава спешната необходимост от разработване на инициативи за политики, имащи за цел да намалят различията в цифровите умения и да подобрят

цифровата грамотност; призовава Комисията и държавите членки да работят заедно за намаляване на неравенствата в образованието чрез премахване на пречките пред равния достъп и участието в цифровото образование и обучение за учащите и работещите от всички възрасти с цел подобряване на цифровите квалификации и противодействие на цифровото изключване в съответствие с ЕССП; подчертава, че следва да се обърне специално внимание на уязвимите групи и малцинствата, за които преодоляването на разделението по отношение на цифровите умения може да представлява средство за прекъсване на порочния кръг на социално и трудово изключване;

7. подчертава, че държавите членки следва да гарантират, че образователните институции и обучаващите са добре подготвени да предоставят дистанционно обучение; призовава държавите членки и съответните национални и регионални органи да осигурят подходяща цифрова инфраструктура, учебни материали и квалифицирани учители, които са предпоставка за ефективно предоставяне на онлайн обучение; подчертава, че след пандемията от COVID-19 дистанционното обучение следва да се превърне в част от един съвременен подход на смесено обучение, а именно метод на интегрирано, комбинирано обучение, при който традиционните методи на обучение, т.е. директен контакт с обучаващия, се съчетават с дистанционни дейности с използване на компютърни средства; подчертава обаче, че дистанционното обучение не следва да се превръща в стандарт за учениците от предучилищна и начална училищна възраст и не следва да замества изцяло присъственото обучение;
8. счита, че държавите членки следва да се стремят към по-цялостно интегриране на цифровите технологии в образованието чрез разработване на програми и целеви инвестиции, чиято крайна цел е да гарантират, че техните граждани са готови и подготвени за бъдещи работни места, които изискват цифрови умения; подчертава, че по този начин държавите членки и техните граждани ще могат да се възползват в пълна степен от потенциала на цифровия преход на пазара на труда в ЕС и да се възползват напълно от съществуващите начини на използване на новите методи на работа от страна на дружествата, като например дистанционната работа;
9. подчертава необходимостта от насърчаване на ролята на социалните партньори, като се гарантира, че политиката за цифрово образование стимулира колективните споразумения относно определянето и регулирането на цифровите умения и продължаващото обучение, като се проведат консултации със социалните партньори относно нуждите от компетентности и относно актуализирането на образователните програми и системите за обучение и като се работи заедно с представители на работниците за разработване на програми за обучение на работното място, приспособени към нуждите на работната сила;
10. призовава държавите членки, с помощта на Европейската комисия и когато това е допустимо и достъпно, на европейските инструменти за финансиране, да гарантират, че уязвимите деца, младежи и възрастни в ЕС имат достъп до подходящи технологични ресурси и оборудване, позволяващи им да придобият основни цифрови умения, които могат да им предоставят значително по-големи възможности за социално и икономическо приобщаване;

11. отбелязва, че ПОО може да допринесе съществено за изпълнението на Европейския зелен пакт, като спомогне за определяне и прилагане на т.нар. „екологични умения“ за икономиката и за всички хора; припомня, че ЕССП, Европейската програма за умения и Европейският пакт за умения трябва да бъдат приведени в съответствие с „екологичните умения“;
12. насърчава държавите членки да стимулират гъвкави модели на образование и подкрепа за дистанционно обучаващите се, като се използват такива средства като електронни ресурси, електронни материали и безплатно онлайн обучение;
13. предупреждава, че социалните и образователните неравенства в ранна детска възраст имат отрицателно въздействие върху образователното равнище и перспективите за заетост на по-късен етап от живота; отново заявява необходимостта от подобряване на достъпа до качествено образование и от съгласувани усилия за развитието на цифрови и медийни умения в ранна възраст; приветства съобщението на Комисията, че възнамерява да въведе Европейска гаранция за децата с цел преодоляване на детската бедност; подчертава, че държавите членки следва да разпределят най-малко 5% от средствата на Европейския социален фонд (ЕСФ+) при споделено управление за подпомагане на дейности в рамките на Европейската гаранция за децата, и настоятелно заявява, че трябва да бъде създаден отделен бюджетен ред по ЕСФ+ за Европейската гаранция за децата, със заделени средства в размер на 20 милиарда евро;
14. подчертава, че кризата с COVID-19 вече доведе до загуба на работните места за много хора, не на последно място млади хора, които неизменно се оказват на несигурно работно място; в този контекст приветства плановете на Комисията за укрепване на Европейската гаранция за младежта; счита, че младите хора като цяло, и по-специално незаетите с работа, учене или обучение, които се регистрират в схемите по гаранцията за младежта, следва да бъдат подпомагани в развитието и разширяването на цифровите умения с цел улесняване на повишаването на квалификацията и преквалификацията към екологичен и цифров преход; подчертава, че е необходимо държавите членки да продължат да инвестират достатъчно средства от ЕСФ+ за мерки за подпомагане на младежката заетост и поради това следва да заделят поне 15% от своите средства по ЕСФ+ при споделено управление за целенасочени действия и структурни реформи за подкрепа на качествената заетост за младите хора;
15. подчертава необходимостта от преподаване на основни цифрови умения и от укрепване на критичното мислене и уменията за използване на медиите у децата и младите хора, тъй като това ще им даде възможност за оценка и преодоляване на опасностите, породени от фалшивите новини, кибертормоза, радикализацията, проблемите, свързани с киберсигурността и измамите, както и за повишаване на тяхната осведоменост относно неприкосновеността на личните данни; подчертава, че следва да се обърне особено внимание на педагогическите методи, а не само на използването на цифрови инструменти; подчертава значението на ученето през целия живот и на осигуряването на достатъчно ресурси за образователните системи в това отношение; в този контекст подчертава необходимостта да бъдат подпомогнати преподавателите да се справят с предизвикателството да подготвят студентите и чираците за работа и живот в ерата на цифровите технологии;

16. подчертава необходимостта от насърчаване на социалните умения, като например човешката съпричастност, креативността и способностите за решаване на проблеми в рамките на специфичните компетентности в областта на НТИМ, особено с оглед на внедряването на системи за автоматизация и изкуствен интелект (ИИ); посочва необходимостта от изграждане на необходимите компетентности за създаване и използване на технологии, основани на ИИ, за подобряване на етичната рамка, уреждаща използването на такива инструменти, и за обработка на данни; подчертава, че предприятията, които внедряват ИИ, роботика и свързани с тях технологии, имат отговорността да осигурят подходяща преквалификация и повишаване на квалификацията на всички засегнати служители, за да могат те да се научат как да използват цифрови инструменти и да работят с коботи и други нови технологии, като по този начин се адаптират към променящите се нужди на пазара на труда и запазят работните си места; във връзка с това подчертава значението на Рамковото споразумение на европейските социални партньори относно цифровизацията; припомня, че в това споразумение се посочва отговорността на работодателите да повишават квалификацията на работниците и да ги преквалифицират, по-специално с оглед на цифровизацията на работните места;
17. подчертава значението на разработването на политики, които да гарантират, че хората с увреждания имат същите възможности и достъп до качествено цифрово образование; насърчава държавите членки да работят с организациите, представляващи хората с различни увреждания, за да проучат предизвикателствата и възможностите, свързани с цифровото образование, и да вземат предвид специфичните потребности на хората с увреждания при разработването на ефективни политики в областта на цифровото образование; призовава държавите членки да насърчават ученето за възрастни, което предоставя възможности за учене през целия живот, да подобряват тяхната пригодност за заетост и да гарантират, че всички техни граждани се възползват пълноценно от цифровия преход в пазара на труда на ЕС, включително уязвимите групи; призовава за достъпни, включително и от финансова гледна точка, програми в областта на цифровите умения, приспособени за нуждите на възрастните хора; настоятелно призовава Комисията да представи амбициозно предложение в рамките на Европейската стратегия за хората с увреждания за периода след 2020 г. с цел гарантиране на финансово приемлива и ефективна достъпност на информационните и комуникационните технологии и системи за лицата с увреждания наравно с останалите хора;
18. приветства предложението за препоръка на Съвета относно ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост⁶; подкрепя общите цели на предложението, насочени към модернизиране на политиката на ЕС относно ПОО, към рационализиране на европейското сътрудничество в процеса и към опростяване на управлението на ПОО; подчертава, че системите за ПОО следва да играят също толкова важна роля за възрастните хора, които се нуждаят от повишаване на квалификацията и от преквалификация; призовава Комисията да възприеме холистичен подход спрямо ПОО и ученето за възрастни, обхващащ формалното, неформалното и аформалното учене; призовава Комисията и държавите членки да увеличат

---

⁶ Предложение за препоръка на Съвета от 1 юли 2020 г. (COM(2020) 0275).

максимално усилията си за инвестиране във физически и финансово достъпно, приобщаващо и висококачествено ПОО; призовава държавите членки да направят ПОО по-привлекателни и достъпни за възрастните учащи се и да изградят по-силни връзки и по-тясно сътрудничество между ПОО за възрастни и неформалното учене за възрастни с цел насърчаване на ключови компетентности, включително добри основни умения, цифрови, трансверсални и други житейски умения, които осигуряват здрави основи за издръжливост, пригодност за заетост през целия живот, социално приобщаване, активно гражданско участие и личностно развитие; подчертава, че развиването на зелени умения е една от мерките за осигуряване на квалифицирана работна сила, която също така е фактор за устойчиво развитие и растеж; призовава освен това държавите членки да разработят ефективни стратегии за квалификациите, включително конкретни цели в рамките на своите национални политики за ПОО и обучение на възрастни с цел оказване на подкрепа на работниците и безработните лица;

19. подчертава необходимостта да се наблюдава въздействието на цифровизацията, за да се предвидят новите видове работни места и необходимите квалификации и умения, и тези данни да се използват за разработване на актуални учебни програми и модули за цифрово образование; призовава Комисията да определи ясни насоки за националните цифрови стратегии и да подобри инструментите за мониторинг на действията в рамките на плана за действие в областта на цифровото образование, което ще спомогне за изграждане на полезни взаимодействия между проектите в тази област и ще позволи извършването на оценка на ефективността на изпълняваните проекти и тяхното въздействие върху развитието на цифровите компетентности; призовава съответните национални и регионални органи да улесняват и насърчават обмена на добри практики и ноу-хау, както и да картографират съществуващите програми за цифрово образование и да извършват мониторинг на основните бенефициери на тези програми, като същевременно обръщат особено внимание на тяхната достъпност за уязвимите групи и на постиженията на учениците в областта на цифровите компетентности, включително ИТ уменията, в началното и средното училище; призовава държавите членки да анализират състоянието на цифровото образование по време на пандемията от COVID-19;
20. призовава държавите членки да засилят обмена си на най-добри практики във връзка със създаването на жизнеспособни политики за цифрово образование и с начина, по който да се преодолеят най-добре потенциалните предизвикателства, произтичащи от прилагането на реформи в цифровото образование; подчертава необходимостта да извлечем поуки от кризата с COVID-19, като споделяме добрите практики на някои държави членки по отношение на използването на цифрови инструменти за образование;
21. припомня, че кризата с COVID-19 показва необходимостта от подход, включващ множество заинтересовани страни, към политиката в областта на образованието, който да включва учители и обучаващи, учащи се, родители, социални партньори, НПО, местни органи и общностни организации както при планирането, така и при осъществяването на национални политики в областта на цифровото образование, за да се гарантира, че тези политики ще отговорят на потребностите на гражданите на ЕС и ще поставят обучаващите се в центъра на вниманието; подчертава важността на участието на социалните партньори, по-специално на

предприятията и на образователните и учебните институции, както и на сектора на научните изследвания и иновациите, в процеса на преодоляване на различията в областта на цифровите умения в Европа; призовава държавите членки да насърчават инициативи, чрез които дружествата и стартиращите предприятия могат да представят високотехнологични иновации на учащите се, включително инструменти и механизми, които улесняват цифровото обучение; призовава държавите членки да засилят сътрудничеството си в областта на цифровото сертифициране и да популяризират този подход сред основните заинтересовани страни, т.е. представителите на доставчици на квалификации и социалните партньори, по-специално работодателите;

22. подчертава, че неравенството между половете в областта на цифровите технологии е икономически, обществен и културен проблем, който следва да бъде преодолян посредством холистичен подход; призовава държавите членки да гарантират равенството между половете в политиките в областта на цифровото образование и да преодолеят съществуващото неравенство между половете в областта на цифровите технологии; подчертава необходимостта от насърчаване на участието на момичетата и жените в дисциплините в областта на НТИМ, в цифровото образование и в пазара на труда в областта на ИКТ;
23. приветства идеята за създаване от Комисията на Европейски център за цифрово образование, който би могъл да оказва подкрепа на държавите членки чрез създаване на мрежа от национални служби за консултиране по въпросите на цифровото образование, да установява връзка между различните заинтересовани страни, да свързва националните и регионалните стратегии за цифрово образование, да наблюдава прилагането на плана за действие в областта на цифровото образование и да проследява развитието на цифровото образование в Европа;
24. счита, че за да се насърчи ползотворното професионално развитие в бъдеще, са необходими програми за обучение, които да поощряват отговорното използване на технологичните средства, като се съчетават ръчно изпълнявани дейности, игра, творчество, изобретателност и социални умения, които да позволяват човешки контакт и да водят до изграждането на лични отношения без необходимост от употребата на електронни и цифрови устройства;
25. подчертава необходимостта от подкрепа за физическото здраве на учениците и студентите, което може да бъде отслабено в резултат на дългите часове, прекарани пред екраните на компютрите вследствие на преобладаващо цифровото образование по време на кризата с COVID-19; призовава държавите членки да организират целенасочени кампании за повишаване на осведомеността относно нуждата от физическа активност;
26. подчертава важността на това цифровото образование да бъде обвързано с други области на политиката, за да се покаже как цифровото образование може да спомогне за укрепване на равенството и противодействие на дискриминацията, както и за по-приобщаващи, по-иновативни и по-екологични икономики;
27. насърчава държавите членки да подкрепят и поощряват сътрудничеството между образователните и учебните институции, включително трансграничното

сътрудничество, като част от усилията за включване и актуализиране на употребата на цифрови технологии в учебните и образователните заведения и за насърчаване на развитието на по-задълбочени цифрови умения;

28. насърчава държавите членки да създадат национални програми за средните училища, с които да се насърчава увеличаването на броя на завършилите образование в областта на ИТ; подчертава, че такива занятия биха могли да бъдат разработени в рамките на високотехнологични дружества и на университети;
29. приветства усилията на Комисията за цифровизиране на образованието и квалификациите, включително новата платформа Европас и планираната инфраструктура за цифрови удостоверения Европас; същевременно обръща внимание на необходимостта от подобряване на функционалността на платформата Европас по отношение на търсенето и получаването на предложения за работа и курсове, необходимостта от извършване на съответно актуализиране на информацията на платформата относно текущите курсове, обучения и предложения за работа, както и необходимостта от определяне на институциите, отговорни за този процес;
30. призовава държавите членки да засилят своите дейности по популяризиране на новата платформа Европас сред училищата, преподавателите, университетите, учениците и студентите, институциите за образование и обучение и работодателите;
31. насърчава държавите членки да създадат възможности за местните институции, например библиотеки, общински центрове и центрове за социални услуги, да изпълняват допълнителна функция като центрове за развитие на цифрови компетентности, като предлагат каталог от допълнителни услуги, свързани с развитието на цифрови компетентности;
32. призовава Комисията и държавите членки да увеличат финансирането за интердисциплинарни изследвания относно различните аспекти на обучението в цифрова среда като специфичен приоритет, със специален акцент върху психичните (поведенческите), методическите, инструменталните аспекти и аспектите, свързани с пазара на труда и с новите професии;
33. насърчава държавите членки да създадат национални системи за цифрово образование за възрастни, които да подготвят хората, вече завършили формалното си образование, да живеят и работят в цифрова среда, и да преквалифицират хората за работа в контекста на индустрията 4.0; подчертава, че тези програми следва да бъдат съсредоточени върху повишаване на квалификацията и преквалификация на работното място на служителите, а не върху външни курсове, провеждани от организации, които не са запознати със спецификите на дружеството;

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	1.12.2020
Резултат от окончателното гласуване	+: 51 -: 0 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlan, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Andrea Bocskor, Milan Brglez, Sylvie Brunet, David Casa, Leila Chaibi, Margarita de la Pisa Carrión, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Furlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Adam Kósa, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Alex Agius Saliba, Marc Botenga, José Gusmão, Eugenia Rodríguez Palop

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

51	+
ECR	Margarita DE LA PISA CARRIÓN, Lucia ĎURIŠ NICHOLSONOVÁ, Helmut GEUKING, Elzbieta RAFALSKA, Beata SZYDŁO
GUE/NGL	Marc BOTENGA, Leila CHAIBI, José GUSMÃO, Eugenia RODRÍGUEZ PALOP
ID	Dominique BILDE, France JAMET, Elena LIZZI, Stefania ZAMBELLI
NI	Daniela RONDINELLI
PPE	Andrea BOCSKOR, David CASA, Jarosław DUDA, Rosa ESTARÀS FERRAGUT, Loucas FOURLAS, Cindy FRANSSSEN, Radan KANEV, Ādám KÓSA, Stelios KYMPOUROPOULOS, Miriam LEXMANN, Dennis RADTKE, Eugen TOMAC, Romana TOMC, Maria WALSH, Tomáš ZDECHOVSKÝ
Renew	Atidzhe ALIEVA-VELI, Abir AL-SAHLANI, Radka MAXOVÁ, Dragoş PÎSLARU, Monica SEMEDO, Yana TOOM
S&D	Alex AGIUS SALIBA, Marc ANGEL, Gabriele BISCHOFF, Vilija BLINKEVIČIŪTĖ, Milan BRGLEZ, Klára DOBREV, Estrella DURÁ FERRANDIS, Elisabetta GUALMINI, Alicia HOMS GINEL, Agnes JONGERIUS, Manuel PIZARRO, Marianne VIND
Verts/ALE	Katrin LANGENSIEPEN, Kira Marie PETER-HANSEN, Mounir SATOURI, Tatjana ŽDANOKA

0	-
---	---

4	0
ID	Nicolaus FEST, Guido REIL
Renew	Sylvie BRUNET, Marie-Pierre VEDRENNE

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

11.11.2020

**ПОЗИЦИЯ ПОД ФОРМАТА НА ИЗМЕНЕНИЯ
НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ
ПОЛОВЕТЕ**

на вниманието на комисията по култура и образование

относно определяне на политиката за дигитално образование
(2020/2135(INI))

от името на комисията по правата на жените и равенството между половете: Ядвига Вишнеvsка (докладчик)

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете представя на водещата комисия по култура и образование следните изменения:

Изменение 1

**Предложение за резолюция
Съображение А а (ново)**

Предложение за резолюция

Изменение

***Аа. като има предвид, че
равенството между жените и
мъжете е основна ценност на ЕС и е
залегнало в членове 8 и 19 от Договора
за функционирането на Европейския
съюз;***

Or. [en]

Изменение 2

Предложение за резолюция Съображение Б а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Ба. като има предвид, че по отношение на цифровите умения между мъжете и жените съществува разлика от 11%¹; като има предвид, че жените са значително по-слабо представени в сектора на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) (с дял от 17% от общо 8 милиона специалисти в ЕС) и сред завършилите висше образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) (36%), като дялът на мъжете, работещи в цифров сектор, е 3,1 пъти по-голям от този на жените въпреки факта, че момичетата изпреварват момчетата по цифрова грамотност²; като има предвид, че дялът на жените в този сектор намалява и процентът на жените в професиите в областта на ИКТ все още остава под 2% от общия дял на жените на европейския пазар на труда;

---

¹ Европейска комисия, 2019 г., информационно табло „Жените в областта на цифровите технологии“.

² Съобщение на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.)“ (COM(2020)0152).

Or. [en]

Изменение 3

Предложение за резолюция Съображение В а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Ва. като има предвид, че средният процент на жените, работещи в областта на ИИ и киберсигурността в световен мащаб, е съответно 12% и 20% въпреки факта, че търсенето на работна ръка в тези две области се е увеличило драстично през годините; като има предвид, че малкият брой жени, работещи в областта на иновативните технологии, може да окаже значително въздействие върху проектирането, разработването и прилагането на тези технологии, което ще доведе до запазване на съществуващите дискриминационни практики и стереотипи и до разработването на алгоритми, основани на предубеждения по отношение на пола; като има предвид, че реализирането на пълния потенциал на цифровите умения на жените може да допринесе значително за стимулиране на европейската икономика, особено като се има предвид, че в Европа има около един милион свободни работни места за експерти в областта на цифровите технологии, че 70% от дружествата забавят инвестициите, тъй като не могат да намерят хора с подходящите цифрови умения³, и че в някои категории работни места над 90% от работните места изискват специфични видове цифрови умения⁴;

---

³ Доклад на Комисията от 17 юни 2020 г. относно въздействието на демографските промени.

⁴ Съобщение на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска

*програма за умения за постигане на
устойчива конкурентоспособност,
социална справедливост и
издръжливост“ (COM(2020)0274).*

Or. [en]

Изменение 4

Предложение за резолюция Съображение Г а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Га. като има предвид, че сред момичетата все още липсва интерес да следват висше образование в областта на ИКТ и НТИМ, което води до загуба на социални и икономически възможности и възпрепятства потенциалното намаляване на неравенството между половете и на разликата в заплащането на жените и мъжете; като има предвид, че момичетата проявяват интерес към дисциплините в областта на НТИМ на възраст около 11 години и губят интерес на 15 години; като има предвид, че 73% от момичетата на възраст 15 и 16 години с лекота използват цифрови устройства, с които не са запознати, в сравнение с 63% от момичетата в същата възрастова група;

Or. [en]

Изменение 5

Предложение за резолюция Съображение Г б (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Гб. като има предвид, че отношението към дисциплините в областта на НТИМ не се различава между момчетата и момичетата по време на началното образование, но културното обезсърчаване и липсата на осведоменост и насърчаване на женски ролеви модели възпрепятстват и оказват отрицателно въздействие върху самоувереността на момичетата и жените и върху възможностите им да следват висше образование в областта на ИКТ и НТИМ, свързаните с тях професии и цифровото предприемачество и водят до дискриминация и по-малко възможности за жените на пазара на труда, особено в ориентирани към бъдещето сектори, които предлагат по-висококачествени и по-добре платени работни места;

Or. [en]

Изменение 6

Предложение за резолюция Съображение Д а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Да. като има предвид, че жените са по-малко уверени в собствените си цифрови умения, въпреки че цифровите умения са необходими в живота и на работното място, особено сега, когато мерките за изолация в домашни условия, свързани с COVID-19, принуждават значителен брой хора да разчитат на интернет връзка, за да работят, учат или купуват храна;

Or. [en]

Изменение 7

Предложение за резолюция Съображение Е а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Еа. като има предвид, че следва да се наблегне на факторите, които мотивират и помагат на момичетата да проявят интерес от образованието в областта на ИТИМ, свързаните с тях професии и цифровото предприемачество, като например насърчаване на женски ролеви модели, подкрепа по страна на преподавателите, получаване на одобрение от групата на връстниците си и развиване на творчески и практически опит;

Or. [en]

Изменение 8

Предложение за резолюция Съображение Ж а (ново)

Предложение за резолюция

Изменение

Жа. като има предвид, че разпространението на COVID-19, прекъсването на образованието, причинено от затварянето на училища и други образователни институции, както и принудителната социална изолация и ограниченията, от една страна, породиха опасения относно въздействието на прекъсванията в образованието върху уязвимите ученици поради техния социално-икономически неблагоприятен произход или място на пребиваване, като например момичетата в селските, отдалечените и обезлюдените райони, които са изправени пред повече пречки пред записването в цифровото образование и достъпа до добра инфраструктура и услуги в областта на ИКТ, включително интернет и ширококолов достъп, и от друга страна, доказаха, че е налице ясна необходимост от ефективно, добре функциониращо и приобщаващо цифрово образование с увеличени инвестиции в умения за цифрова грамотност и онлайн образование, както и необходимост от ускоряване на процеса на повишаване на осведомеността и прилагане на новите технологии;

Or. [en]

Изменение 9

Предложение за резолюция Параграф 1 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

1а. призовава Комисията и държавите членки да гарантират при разработването на политики в областта на цифровото образование, че те преодоляват неравенството между половете в областта на цифровите технологии – което е икономически, обществен и културен въпрос, който забавя растежа на икономиката на ЕС – с многостепенни и цялостни политики, както и да гарантират, че всички студенти притежават уменията, необходими за изпълнение на задачите на бъдещите работни места на променящия се пазар на труда, и разполагат с равни възможности, които им позволяват да се справят с бъдещите предизвикателства, свързани с глобалната конкурентоспособност и цифровата икономика, като насърчават ориентиран към човека подход към технологиите, който зачита равенството между половете; призовава Комисията да включи в своя План за действие в областта на цифровото образование институционална хоризонтална стратегия с цел борба с неравенството между половете; обръща внимание на факта, че недостатъчното използване на човешкия капитал, свързан с неравенството между половете, оказва отрицателно въздействие върху свързаните с научните изследвания и иновациите предприятия и цялостното икономическо развитие и също така има вредни социални последици;

Or. [en]

Изменение 10

Предложение за резолюция Параграф 2 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

2а. *призовава Комисията и държавите членки да разработят висококачествено, приобщаващо и недискриминационно цифрово образование, което да гарантира, че цифровото общество включва всеки и е предпоставка за успешна цифрова трансформация и за пълното прилагане на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, която няма да изостави никого, ще бъде от полза за всички и ще допринесе за равенството между половете; подчертава, че увеличаването на броя на младите момичета и жени, които започват цифрово образование и навлизат на пазара на труда в областта на ИКТ, като се наемат повече хора с по-широки умения и таланти, допринася значително за формирането на всеобхватно общество, за изграждането на по-устойчива и приобщаваща икономика чрез научни, цифрови и технологични иновации и за премахването на разликата в заплащането на жените и мъжете; приветства акцента на Стратегията за равенство между половете върху равенството между половете в цифровия преход, по-специално актуализирания План за действие в областта на цифровото образование, актуализираната Европейска програма за умения и препоръката на Съвета относно професионалното образование и обучение; подчертава необходимостта от интегриране на принципа на равенство между половете във всички политики на ЕС по отношение на образованието, уменията и цифровизацията; приветства информационното табло*

на Комисията относно жените в областта на цифровите технологии, което ще наблюдава участието на жените в цифровата икономика; насърчава държавите членки да добавят образованието в областта на компютърните науки към националните си учебни програми и да въведат промени, които ще направят цифровото образование привлекателно за момчетата и за момчетата от ранна възраст; подчертава, че цифровото образование трябва да бъде планирано и създадено, за да се даде възможност на момчетата и момичетата да изразяват своите интереси и умения в цифровата сфера и да се насърчи тяхното творчество и новаторство; насърчава по-социален подход към образованието в областта на ИКТ и НТИМ, за да се подчертае социалното въздействие на тези професии, например чрез включване на въвеждащи курсове по социални науки във всяка техническа област като част от цифровото образование;

Or. [en]

Изменение 11

Предложение за резолюция Параграф 5 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

5а. *призовава Комисията и държавите членки да създадат нови канали за връзка с момичетата и да въведат инструменти, които да насърчават момичетата и жените да се ангажират с различните форми на цифрово образование; подчертава, че продължаващите различия между половете в рамките на образованието трябва да бъдат преодоленни чрез образование и обучение на учителите и другите преподаватели на всеки етап от образованието в процеса на формиране на очаквания и предубеждения по отношение на цифровите умения и професионалното развитие в областта на ИКТ, тъй като от ранна възраст жените се сблъскват с дискриминация и предразсъдъци по отношение на своите цифрови умения и потенциал за участие в цифровото образование и на пазара на труда в областта на ИКТ; призовава за ефективно финансиране и стратегии, които да включват положителни действия, учене през целия живот и активно насърчаване на момичетата да следват висше образование в областта на ИКТ и НТИМ; подчертава, че най-ефективното използване на ресурсите е създаването на специален инструмент за финансиране с цел преодоляване на неравенството между половете в областта на цифровите технологии; подчертава необходимостта от инвестиране в програми за преквалификация и повишаване на квалификацията на жените в областта на цифровата грамотност и съответните цифрови умения; припомня, че цифровият*

сектор се променя с все по-бързи темпове и че поради това е разумно да се прилагат политики, които създават възможности за жените и младите момичета да учат през целия си живот;

Or. [en]

Изменение 12

Предложение за резолюция Параграф 6 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

ба. *настоява в следващия План за действие в областта на цифровото образование да бъде изцяло интегрирано равенството между половете; подчертава, че цифровото образование трябва да играе съществена роля за увеличаване на участието на момичетата и жените в цифровата ера, и особено в областите, свързани с цифровото предприемачество, ИКТ и НТИМ, както и за премахване на неравенството между половете в областта на цифровите технологии и за гарантиране на по-добро цифрово приобщаване и цифрова грамотност чрез надграждане върху най-добрите практики; посочва, че неравенството между половете във висшето образование продължава да съществува на пазара на труда, тъй като само 5 от 20-те най-разпространени професии в ЕС са балансирани между половете (съотношение 40/60) според Европейския институт за равенство между половете (EIGE)⁵;*

---

⁵ <https://eige.europa.eu/news/education-key-breaking-gender-stereotypes> , <https://eige.europa.eu/publications/study-and-work-eu-set-apart-gender-report>

Or. [en]

Изменение 13

Предложение за резолюция Параграф 11 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

11а. подчертава, че учебните предмети в областта на машиностроенето, техниката и цифровите технологии доста често имат програма и подход, които неосъзнато са насочени към мъжете; подчертава, че образованието може да бъде ключът към разчупване на стереотипите, свързани с пола, и че тези стереотипи следва да бъдат оспорвани, а не засилени, в класните стаи, за да се създадат съобразени с пола подходи към образованието и преподаването;

Or. [en]

Изменение 14

Предложение за резолюция Параграф 12 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

12а. припомня, че важна пречка пред участието на жените в онлайн дейности и социални мрежи са кибернасилието и онлайн тормозът, които засягат непропорционално момичетата и жените; подчертава, че жените и младите момичета също са изправени пред враждебност и предразсъдъци по време на цялото си участие в сектора на ИКТ или цифровото образование; отбелязва, че планът за действие в областта на цифровото образование следва да има за цел да предостави на момичетата, младите жени и мъже умения и инструменти, за да им помогне да реагират на кибернасилие, тормоз, онлайн тормоз и да се ориентират в случаите на дезинформация; насърчава държавите членки да предвидят строги кодекси за поведение и протоколи за съобщаване на всички случаи на тормоз на съответните органи; подчертава, че Конвенцията от Истанбул за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие следва да бъде ратифицирана и приложена;

Or. [en]

Изменение 15

Предложение за резолюция Параграф 13 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

13а. призовава Комисията и държавите членки, както и частните участници да намерят по-привлекателни и творчески начини за представяне на женски ролеви модели с успешна кариера в областта на ИКТ и НТИМ, особено жените лидери в областта на цифровите технологии и технологиите, с цел да се мотивират, вдъхновят и насърчат момичетата да продължат образованието си в областта на ИКТ и НТИМ, да разчупят съществуващите стереотипи и да повишат доверието на жените в своите цифрови умения; подчертава, че новите и нововъзникващите технологии, като например изкуственият интелект, роботиката и виртуалната и разширената реалност, предлагат вълнуващи нови перспективи, които заинтригват младите жени и ги насърчават да участват в разработването и прилагането на тези технологии;

Or. [en]

Изменение 16

Предложение за резолюция Параграф 13 б (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

13б. *призовава Комисията и държавите членки да положат повече усилия за насърчаване на цифровите умения сред момичетата, за да ги насърчат да инвестират в цифрови умения и да избират професионално развитие в областта на ИКТ и НТИМ; подчертава необходимостта от повишаване на осведомеността за справяне с дискриминацията и предразсъдъците срещу жените и необходимостта от насърчаване на политики, които допринасят за създаването на приобщаваща среда, за да се поддържа възможно най-голям брой жени в рамките на системата, след като бъдат ангажирани; призовава за подход „отдолу нагоре“ и приобщаващ диалог със съответните заинтересовани лица, като например частни дружества, неправителствени организации, държавни институции, създатели на политики и гражданското общество, с цел на момичетата да се предоставят цифрови умения, да им се осигурят вдъхновяващи ролеви модели, да се укрепи равенството между половете и да се гарантира защитата на правата на жените и момичетата на образование, работа и достоен живот; призовава за събиране и споделяне между държавите членки на информацията относно примерите за най-добри практики и успешните модели, за да се гарантира, че преподавателите са запознати с неравенството между половете в областта на цифровото образование и причините за него, както и за включването на такива практики и препоръки в*

*националните политики в областта
на образованието и пазара на труда
чрез включване на целенасочени мерки
в националните планове за действие;*

Or. [en]

Изменение 17

Предложение за резолюция Параграф 14 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

14а. насърчава различни частни образователни инициативи да подпомагат момичетата, които започват обучение в областта на цифровите технологии, и да насърчават жените в цифровите професии и цифровата икономика чрез завладяващи истории в социалните медии, професионални европейски мрежи, организирани от жени за жени, и инициативи на технологични дружества; подчертава значението на работната група на Комисията „Жените в областта на цифровите технологии“ и инициативата „Digital4Her“;

Or. [en]

Изменение 18

Предложение за резолюция Параграф 14 б (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

14б. призовава Комисията и държавите членки да вземат предвид положението на жените и момичетата с увреждания и жените и момичетата в най-отдалечените региони или селските райони и да гарантират техния пълен достъп и приобщаване в цифровото образование, за да се избегне увеличаването на цифровото разделение;

Or. [en]

Изменение 19

Предложение за резолюция Параграф 15 а (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

15а. *призовава държавите членки да вземат предвид продължаващите опасения относно риска от по-нататъшно разпространение на COVID-19, да гарантират най-високо равнище на мерки за защита на здравето на учителите и обучителите, да отдадат приоритет на инициативите за обучение в областта на цифровите умения, да се справят с проблема с липсата на оборудване, като предоставят икономически и/или материални стимули за уязвимите ученици и учениците в неравностойно социално-икономическо положение, като момичетата в селските райони, да се адаптират по подходящ начин към настоящото положение и да разработят инструменти, за да гарантират пълен достъп до цифрово образование и безпроблемното му функциониране; подчертава, че жените поемат по-голямата част от неплатената домакинска работа и работа по полагане на грижи у дома – дял, който се увеличи по време на пандемията от COVID-19, и подчертава, че в резултат на това е по-малко вероятно жените да имат достатъчно време за използване на цифрови инструменти и за участие в цифрово образование; препоръчва да се увеличат усилията за стимулиране на участието на жените и свързаното с равенството на половете измерение на пазара на труда и в областта на образованието чрез насърчаване на равно поделяне на грижите и домакинските отговорности между жените и мъжете и чрез подкрепа за равното ползване на отпуск за отглеждане на дете и за полагане на*

*грижи от жените и мъжете;
призовава Комисията да включи в
своята политика в областта на
цифровото образование гъвкави
методи на обучение, специално
предназначени за жени, полагащи
грижи, и за други лица, които не
могат да посещават класове, но
могат да участват в дистанционно
обучение;*

Or. [en]

Изменение 20

Предложение за резолюция Параграф 15 б (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

15б. изисква събирането на нюансирани статистически данни по пол, за да се оценят резултатите от политиките, и събирането на данни, групирани по пол и възраст, за да се получи по-добра представа за цифровото разделение между половете; във връзка с това приветства решението за съсредоточаване на индекса за равенство между половете на EIGE за 2020 г. върху труда в цифровия свят;

Or. [en]

Изменение 21

Предложение за резолюция Параграф 15 в (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

15в. отбелязва, че държавите членки трябва да играят ключова роля за гарантиране на предоставянето на публично образование по начини, които да засилват равенството между половете, да предоставят необходимите цифрови умения за всички и да се борят срещу свързаните с пола стереотипи за момичетата и момчетата, по-специално в областта на ИКТ;

Or. [en]

Изменение 22

Предложение за резолюция Параграф 15 г (нов)

Предложение за резолюция

Изменение

***15г. подчертава, че
бюджетирането, съобразено с
равенството между половете, и
интегрирането на принципа на
равенство между половете трябва да
бъдат част от всяка политика,
включително политиките в
областта на цифровото образование;***

Or. [en]

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	24.2.2021
Резултат от окончателното гласуване	+: 26 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Marcel Kolaja
Заместници (член 209, параграф 7), присъствали на окончателното гласуване	Ryszard Antoni Legutko

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

26	+
ECR	Dace Melbārde
ID	Gilbert Collard, Gianantonio Da Re
PPE	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja
0	-
2	0
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Andrey Slabakov

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“